

# NOVICE



**OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH**

**Vitomarci, september 2014**

**št. 48**



# PRAZNOVALI SMO DAN DRŽAVNOSTI



## Uvodnik

»Naš svet je pisan, raznolik, prepoln podob je in oblik. Čeprav nas mnogo je povsod, vsak mora iti svojo pot.«

Življenjska sreča sestoji iz majhnih sreč v mnogih trenutkih. Taki trenutki so povezani tudi z letnimi časi, poletnimi dopusti in letovanji, počitnicami, prijetnimi dogodki od birm, porok, festivalov itd. Vročje je ob športnih dogodkih, ki jih to poletje ne manjka. Posebna vročica je vladala ob svetovnem prvenstvu v nogometu. Ogreto in

vročje je na političnem področju od pogostih referendumov do volitev. Sploh ni časa, da bi se ohladili, če ne bi za to poskrbelo vreme. Ob preveč ogretem ozračju pada tudi toča – na tak ali drugačen način. Pa naj bo vroče še naprej, saj vsaka stvar slej ali prej mine. Po navadi je stvari težko zaključiti. Še posebno težko je zaključiti lepo stvar, ko je ravno v največjem sijaju. Kljub temu v spominu ohranimo prijetne trenutke. V imenu uredniškega odbora

našega glasila vam voščim največ kar vam lahko – veliko prijetnih trenutkov ob prebiranju Novic.

Emma Ilešič



### Lokalne volitve 2014

Lokalne volitve bodo letos v nedeljo, 5. oktobra.

Kandidati morajo oddati svoje kandidature do 10. 9. 2014 do 19. ure Občinski volilni komisiji. Kandidati bodo imeli v naslednji številki Novic (Novice št. 49), ki bo izšla konec septembra ali prve dni oktobra (vsekakor še pred volitvami) na voljo eno črno-belo A4 stran za predstavitev svojih programov (fotografija, predstavitevni tekst).

Uredniški odbor Novic

**Novice št. 49 bodo predvidoma izšle konec septembra 2014.**

Prispevke lahko oddate kot predstavnik katerega od društev ali kot občan. **Rok za oddajo vaših prispevkov je najkasneje do ponedeljka, 15. septembra 2014. Prispevkov, ki bodo prispeli kasneje, ne bomo mogli objaviti v tej številki Novic.**

**Pripišite napovednik dogodkov (izleti, prireditve, srečanje ...), ki jih organizirate v vašem društvu do vključno decembra 2014.**

V svojih prispevkih upoštevajte datum izida Novic in temu prilagodite vsebino. Prispevke posredujte v digitalni obliki na elektronski naslov: [info@sv-andraz.si](mailto:info@sv-andraz.si).

**Prosimo, da upoštevate navodila za predajo prispevkov:**

- določite kratek in udaren naslov prispevka (kot npr. »Srečanje vseh članov društev«);
- prispevki naj bodo kratki, **v prispevku označite, kje pride katera fotografija in kaj naj piše pod njo** (poimenujte enako, kot boste poimenovali priložene fotografije: med tekstom napišite z drugo barvo npr. *Fotografija: Nabiranje zvončkov*); **PROSIMO, DA TŌ UPOŠTEVATE**);
- fotografije pripnite posebej in jih poimenujte – podnaslovite, dodajte, osebe na fotografiji (če je smiselno) ... **Neoznačene fotografije v prihodnje žal ne bomo mogli objaviti.**
- napišite avtorja prispevka.

**Prepozno poslanih prispevkov, neoznačenih (nepoimenovanih) fotografij in nepodpisanih prispevkov žal ne bomo mogli objaviti.**

V Novicah lahko oddate: **NEKOMERCIALNI MALI OGLAS ZA FIZIČNE OSEBE – oglasi do 10 besed so brezplačni. Vsebino prav tako pošljite do 10. 9. 2014.**

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke po potrebi krajša, jih razporeja v rubrike ali zaradi neprimerne vsebine ne objavi.

Uredniški odbor

### Napovednik dogodkov

#### September:

- nedelja, 28. 9. ob 15. uri regijsko srečanje ljudskih pevcev »POZDRAV JESENI«; Večnamenska dvorana Vitomarci; Društvo gospodinj Vitomarci
- krvodajalska akcija; OORK Sv. Andraž
- trgatav potomke, stare trte in brajd (ali v začetju oktobra); Vinogradniško – sadjarsko društvo

#### Oktober:

- 24. 10. 2014 proslava ob Dnevu reformacije; KUD Vitomarci
- Kreativna delavnica za otroke, razstava, literarni večer; KUD Vitomarci

#### Iz vsebine stran

Uredništvo	3	Šola in vrtec	21
Župan	4	Župnija	31
Občinski svet in odbori	6	Ostali prispevki	32
Občinska uprava	6	Kronika kraja	37
Društva	12	Nagradna križanka	38

### Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico do spremembe naslovov in krajšanja člankov. Za morebitne napake se opravičujemo.

**Izdajatelj:** Občina Sv. Andraž v Slov. goricah; **Lektoriranje:** Alenka Omulec; **Za izdajo odgovoren:** Franci Krepša; **Odgovorna urednica:** Bernarda Ban; **Uredniški odbor:** Alenka Omulec, Bernarda Ban, Emma Ilešič, Kristijan Majer in Vanja Gaber Krepša; **Naklada:** 450 izvodov; **Tisk:** Tiskarna Saje d.o.o.; Glasilo Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno št. 376.

## Spoštovane občanke in občani



Letošnje »vroče« poletje je tako rekoč za nami. Čeprav se nekako ne zavedamo, je tukaj že jesen, za katero lahko upamo, da bo bolj suha. Upamo lahko tudi, da nam bo, po vseh teh referendumih in volitvah, nova vlada prinesla več politične, predvsem pa gospodarske stabilnosti, kot smo je bili deležni pod dosedanjo. Samo želimo si lahko, da bodo gospodarstveniki s svojimi predlogi bolj uslišani in da si bo nova vlada za glavno nalogo zadala povečati gospodarsko rast, kar lahko Slovenijo povleče iz te grozne situacije, v kateri smo se znašli.

Na naši občinski ravni se je v teh nekaj pomladnih in poletnih mesecih odvilo oz. zgodilo kar nekaj dogodkov, ki so ali pa še bodo na neki način spremenili našo občino.

Končali smo z glavnino projekta modernizacije cest. Preplastili smo in delno razširili okrog 6 km cestnih odsekov, ki so bili zaradi dotrajanosti posameznih delov prepotrebni obnove. Trenutno še potekajo nekatere preplastitve po celotni občini, tako da bo v tem proračunskem letu obnovljenih okrog 10 km cest, ki ležijo v praktično vseh vaseh občine. Tako bomo v obnovo oz. modernizacijo cest letos vložili več kot 650.000 €. Skoraj polovico tega zneska, ki je pravzaprav za naš proračun kar velik, nam je uspelo pridobiti na lanskem razpisu Ministrstva za kmetijstvo.

Zahvala za zgoraj povedano gre ve-

čini članom in članicam občinskega sveta, ki so s svojo konstruktivnostjo prispevali k umestitvi tega projekta v proračun, in občinski upravi, ki je ta projekt brezhibno izvedla.

Za razširitev in preplastitev sta nam ostala le še dober kilometer ceste v vitomarško vas in približno enaka dolžina ceste v Drbetince, za katero imamo že narejene projekte. Novogradnja nas čaka še na kilometrskem odseku ceste mimo Žvarčevih (povezava med Hvaletinci in Novinci) in prav tako dolg odsek ceste proti Župetincem. Z drugimi besedami so nam za modernizacijo cest ostali še dobri štirje kilometri, ki pa morajo biti brez velikih težav narejeni v prihodnjem mandatu. S tem bodo v bistvu v teh letih obstoja naše občine modernizirane oz. na novo zgrajene vse kategorizirane občinske ceste.

Tudi na področju vodooskrbe smo letos investirali kar nekaj sredstev iz proračuna naše občine. Več o tem boste lahko prebrali v članku, ki sledi v nadaljevanju.

V sodelovanju z župnijo Sv. Andraža bomo uredili okolico farne cerkve. Župnija je prispevala denar za gramoz in izkop oz. zemeljska dela na parkirišču pod cerkvijo, občina pa je zagotovila denar za robnike, cement in asfaltiranje okolice cerkve ter parkirišča. Nekatere prostovoljce, ki so v ta projekt vložili kar nekaj truda oziroma prostovoljnih delovnih ur, lahko vidite na fotografijah. Vsem, ki ste sodelovali, se tudi jaz zelo zahvaljujem.

Tudi na področju širokopasovnega dostopa se nam je uspelo dogovoriti s Telekomom Slovenije za novo investicijo – izgradnjo bazne postaje oz. centrale v naši občini. Ta bo omogočala širokopasovni dostop v približno štirih kilometrih oddaljenosti od stavbe kmetijske zadruge. Tam je Telekom že začel s postavitvijo omenjene bazne postaje. S to pridobitvijo bomo imeli možnost sklenitve naročnin za trojček (internet, televizija

in telefon).

Kot zadnja investicija, ki se bo izvajala letos, bo obnova stanovanjskega bloka, ki smo jo napovedovali že kar nekaj časa. Obnova bo zajemala zamenjavo strešne kritine in oken ter ureditev fasade. Po grobi oceni nas bo stala okrog 50.000 €.

Z zaključevanjem dveh stanovanj nad nedavno zgrajeno Večnamensko dvorano v Vitomarcih pa se tudi zaključujejo letošnje investicije. Te so po moji oceni bile v letošnjem letu oz. tem mandatu v naši občini, glede na zelo slabo stanje na državni ravni, zelo bogate.

Če se izrazim malo drugače, lahko mirno rečem, da smo tudi v tem mandatu dobro opravili svoje delo in naredili vse, kar smo v svojem volilnem programu pred štirimi leti obljubili.

Želim vam prijetno branje.

*Franci Krepša,*  
župan



*Zaključni sloj asfalta*

## Zažig avtomobila, uničenje občinske zastave ... Kako daleč bomo šli?

V preteklih tednih ste že slišali in videli po različnih medijih, da so mi v sredo, 30. julija 2014, okrog 23.00 ure neznanca na domačem dvorišču zažgali avtomobil. Kot je pozneje ugotovila kriminalistična policija, so avtomobil najprej polili z neko vnetljivo snovjo (najverjetneje bencinom), potem pa podenj vrgli tako imenovano molotovko – zažigalno bombo (prižgano plastenko z bencinom).

Ogenj je v trenutku zajel ves avtomobil. Na srečo je to v trenutku izbruhalo ognja videl sosed, ki ga je v nekaj minutah, še preden so začele goreti gume, barva in notranjost avtomobila, pogasil z gasilnim aparatom. Kaj vse bi lahko sledilo, če bi avtomobil dodobra zagorel in če bi prišlo do eksplozije rezervoarja z gorivom, si rajši niti ne predstavljam. Avtomobil je bil namreč parkiran le dobra dva metra od stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja, kamor bi se ogenj nedvomno razširil. V takem primeru bi bila ogrožena tudi življenja, zato ga kriminalistična služba obravnava kot kaznivo dejanje – povzročanje

širše nevarnosti. Upam, da bo policija te kriminalce, ki so si privoščili to nezaslišano neumnost, čim prej odkrila in prijela.

Sicer pa teh skrivaških »pogumnežev« ni kaj dosti v hlačah, ker bi mi sicer (kar bi bila normalna pot) svoje nezadovoljstvo ali kakršnokoli težavo povedali na normalen način. Ko bo policija prijela odgovorne za to dejanje, se bom potrudil, da bodo za vedno pristali na varnem mestu in to ne v zaporu, ampak v kakšnem posebnem zavodu. Po mojem mnenju pač takšni, ki uporabljajo takšne prijeme, nimajo urejenega podstrešja v svojih glavah.

Na koncu tega mojega prispevka bom še dodal misel, ki gre v razmislek predvsem tistim, ki jim politično nisem najbolj pri srcu.

Meni je kristalno jasno, da nikoli ne bom po volji vsem, ker je to enostavno nemogoče. Bi se pa morali nad sabo zelo zamisliti tisti, ki to mržnjo do mene vsakodnevno prenašate na svoje otroke. To bo v vaših potomcih ostalo tudi takrat, ko jaz več ne

bom župan. Te negativne in sovražne občutke bodo nosili v sebi, le da jih bodo začeli usmerjati na druge. Mogoče celo na vas, čeprav ste njihovi starši, ker ste jih tako naučili.

Zelo velika verjetnost je, da bo takrat za kakšno »zažigalno akcijo« na vrsti kdorkoli izmed vas, ker se bo pač kdo komu izmed njih na kakršenkoli način zameril.

Pri nas se je ta »ognjena akcija« končala z nekaj tisoč evrsko materialno škodo. Kakšne bi bile posledice, če bi prišlo do smrtnih žrtev, se naj zamislijo predvsem tisti, ki so to storili, čeprav njihov namen mogoče ni bil takšen, da bi povzročili naklepni umor. Če pa je bil to njihov namen, potem pa se je v občini Sv. Andraž končalo obdobje varnega in strpnega sobivanja in bomo potemtakem morali slej ko prej vsi mi svoje družine varovati z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago.

*Franci Krepša,*  
župan

## Odrezana občinska zastava

Ni še minil teden dni, kar so županu pred domačo hišo zažgali avtomobil, že so se odvijali novi 'napadi'. Tokrat so se nepridipravi 'spravili' na občinsko zastavo.

V noči iz torika na sredo, iz 5. na 6. avgust 2014, so nepridipravi pred podružnično šolo v Vitomarcih (Vitomarci 42 b) odrezali občinsko zastavo. Dobesedno odrezali, saj je na drogu ostalo le še cca. 20 cm zastave in se jasno vidi, da je bila odrezana. S tem povzročitelj jasno kaže, kakšno spoštovanje ima do svoje občine, svojih soobčanov in do državnih simbolov nasploh.

Zastave (šolska, občinska, državna in evropska) visijo na visokih drogovih ob šolski stavbi. Zastave so tako viso-

ko, da se je treba pošteno potruditi, da prideš do njih. Povzročitelji škode, uničenja občinskega simbola, so se očitno dobro organizirali in res potrudili za to dejanje.

Predvideva se, da so povzročitelji isti, kot so bili požigalci avtomobila. Kraj dogodka je še isti dan obiskala policija. Storilce že iščejo.

Če storilci menijo, da so škodo naredili županu in občinski upravi, se motijo. Škoda gre namreč na račun vseh občanov, saj bo treba naročiti nove, denar pa bo šel iz občinskega proračuna.

*Bernarda Ban,*  
občinska uprava



*Odrezana občinska zastava*

## 22. seja Občinskega sveta Občine Sv. Andraž v Slov. goricah

V sredini junija je ponovno zasedal Občinski svet Občine Sv. Andraž v Slov. goricah, tokrat že na svoji 22. redni seji. Dnevni red je obsegal 7 točk. Po potrditvi zapisnika prejšnje seje so svetniki na predlog političnih strank v občini in pa kasneje na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja podelili štiriletni mandat novi Občinski volilni komisiji (OVK), ki bo izpeljala letošnje oktobrske lokalne volitve. Predsednik OVK je postal Tomaž Žiger iz Maribora, njegov namestnik pa Andrej Perme, prav tako iz Maribora. Komisija ima tri člane, ki so Jana Ilešič, Mateja Šamperl in Ivan Danko ter tri namestnike članov, ki so Marko Rožskar, Vladimir Kramberger in Darja Pristovšek.

V nadaljevanju je Občinski svet soglasno potrdil Letni program športa in Letni program kulture za leto 2014. Letna programa sta osnova

za izvedbo javnega razpisa za športna in kulturna društva v občini.

Občinski svet je še podal soglasje k podpisu Sporazuma o sofinanciranju investicije OŠPP dr. Ljudevita Pivka Ptuj s telovadnico. Gre za sofinanciranje novogradnje omenjene šole, ki jo sofinancirajo vse občine, ki so nastale iz bivše občine Ptuj. Za občino Sv. Andraž znaša delež sofinanciranja 1,74 % oz. 32.275,41 €.

Pri pobudah in vprašanih svetnikov je tekla obravnava o obnovi stanovanjskega bloka v Vitomarcih. Načrtovana je bila celotna obnova, ker pa ni bilo primernega razpisa, na katerem bi občina lahko pridobila dodatna sredstva, s finančne plati investicije ne bo mogoče v celoti izvesti. Trenutno so bile obnovljene celotne elektroinstalacije, zamenjana bodo še okna ter streha objekta.

Beseda je tekla tudi o sofinanciranju malih čistilnih naprav, ki jih bodo po letu 2017 morala imeti vsa

gospodinjstva, ki niso priključena na kanalizacijo. V tej smeri občinski svet razmišlja, da bi na eni od naslednjih sej sprejeli odlok, ki bi predvideval sofinanciranje individualnih čistilnih naprav.

Na tokratni seji je občinski svet odobril finančno pomoč petim domačim društvom ter soglašal s preplastitvijo asfaltnih površin v okolici cerkve ter asfaltiranje prostora pred Župnijsko Karitas v zameno za podeljeno služnost na javni poti, ki pelje mimo cerkve.

Ob koncu seje je svetnik Darko Rojs vse prisotne seznanil z odstopom z vseh položajev, na katere je bil imenovan kot svetnik. Povedal je, da v občini Sv. Andraž zaključuje s politično kariero, saj ima druge zasebne interese in se vsem zahvalil za sodelovanje.

*Alenka Vršič*

## občinska uprava

### Po občini nameščen prvi del označevalnih in usmerjevalnih tabel

V okviru razpisa LAS smo izvajali projekt Označevanje poti v občini.

Glede na razpoložljiva sredstva smo tako od skupaj planiranih 104 tabel (59 kažipotov – usmerjevalnih tabel za kraje in 45 označevalnih tabel – ulični odseki z oznako hišnih števil) letos postavili 30 tabel (8 kažipotov in 22 oznak hišnih števil).

Prva serija tabel je tako postavljena na najbolj frekventnih križiščih, oznake hišnih števil pa v odsekih, kjer je večje število hiš.

Ostali odseki in križišča so planirani za drug razpis, ki ga lahko pričakujemo v letu 2015. Računamo, da bi glede na razpoložljiva sredstva preko razpisov, ki jih lahko pričakujemo v

prihodnjih letih (2015–2020), v prihodnjih dveh letih označili še vse preostale odseke s hišnimi številkami in vsa križišča. Tako se bodo lahko potencialni obiskovalci in turisti lažje orientirali po našem prostoru.

*Bernarda Ban*



Usmerjevalna tabla – kažipot



Označevalna tabla – hišne številke

## 10 let delovanja Lovske družine Vitomarci in 35 let delovanja Društva upokojencev Sv. Andraž

Lovska družina Vitomarci letos praznuje 20 let ustanovitve lovskega društva in 10-letnico delovanja lovske družine.

Ob tej priložnosti so 12. julija 2014 med 13. in 19. uro organizirali srečanje vseh članov društev, ki delujejo v naši občini, z družabnim srečanjem in pogostitvijo.

Sledila je svečana proslava ob sodelovanju sosednjih lovske družin, v večernih urah pa je tekla zabava ob

zvokih ansambla Mladi gamsi.

Društvo upokojencev Vitomarci je 10. avgusta 2014 obeležilo 35-letnico delovanja. Najprej so si člani društva ogledali prenovljeno Domačijo Vitomarci – Hrgovo hišo, ki so jo s pomočjo nasvetov Monike Simonič Roškar začeli preurejati v etnografski muzej – preužitkarsko hišo. Sledil je kulturni program, podelitev priznanj in zahval v Večnamenski dvorani Vitomarci.

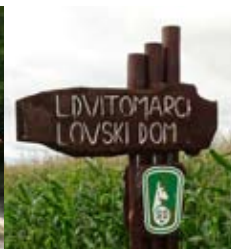
V dvorani so še vedno na ogled fotografije Tako smo nekoč živeli ter nekatere druge razstave.

Vsem članom obeh društev čestitamo in jim želimo še veliko energije, volje ter pozitivne naravnosti pri njihovem nadaljnjem delu in ustvarjanju.

Občinska uprava



Lovski dom v Müzäh



Notranja ureditev preužitkarske hiše (Hrgova hiša)

## Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah na pomoč prizadetim v poplavah v Srbiji in BiH

Številne institucije, organizacije in službe so ob katastrofalnih poplavah v Srbiji in Bosni in Hercegovini pokazale odraz solidarnosti in na različne načine pomagale tamkajšnjim prizadetim. Tudi v občini Sv. Andraž v Slov. goricah smo se ob številnih težkih dogodkih, ki so jih predvajali različni mediji, odločili priskočiti na pomoč. V enem izmed trgovskih centrov smo opravili nakup hrane in artiklov za osebno higieno v skupni višini 800,40 €. Račun je poravnán neposredno iz proračuna občine. Te artikle smo s sodelovanjem domače Župnijske Karitas Sv. Andraž v Slov. goricah odpeljali v skladišče Nadškofijske Karitas Maribor, od koder so jih že naslednji dan odpeljali v Srbijo in Bosno in Hercegovino.

G. Darko Bračun, generalni tajnik Nadškofijske Karitas Maribor, je povedal, da je cilj in želja, da bi po zmožnostih pomagali tudi čez mesec

ali dva, ko področje in stiske ne bodo več tako zanimive za medije in se bodo v resnici pokazale katastrofalne posledice poplav. Zato bomo v občini poskušali pomagati tudi takrat, neposredno od občanov, društev in organizacij, ki delujejo v občini.

V občini poskušamo pomagati tudi svojim občanom, ki se znajdejo v stiski. Takšnih primerov je čedalje več, zato dobro sodelovanje z domačimi solidarnostnimi organizacijami ni odveč. Občina skozi vse leto skrbi in pomaga domači Župnijski Karitas Sv. Andraž v Slov. goricah, prav tako Občinski organizaciji Rdečega križa Sv. Andraž. Nekajkrat letno – odvisno od potreb – pomaga s sredstvi za nakup hrane in artiklov osebne higijene, ki jih sodelavci Karitas in Rdečega križa razdelijov prave roke.

Alenka Vršič

### SV. ANDRAŽ V SLOV. GORICAH ZA SRBIJO IN BiH

ARTIKEL	KOLIČINA
VODA 2 L	150
MLEKO 1 L 1,5 %	100
BELIKRISTALNISLADKOR	80
TESTENINE BUCATINI	100
TESTENINE AMORINI	100
JUŠNE KROGLICE	90
RIŽ PARBOILED	80
NAVADNA MOKA	100
SOL, FINO MLETA	70
KORUZNA MOKA	80
OLJE, SONČNIČNO	80
CHOCO RICE	40
PENEČA KOPEL	60
ZOBNA KREMA	50

## Domačija Vitomarci — Hrgova domačija začela dobivati podobo etnografskega muzeja

Hrgova domačija, Vitomarci 58, je vpisana v register kulturne dediščine kot del kulturne dediščine Občine Sv. Andraž v Slov. goricah pod imenom Domačija Vitomarci. Že ob obnovi domačije v letu 2002 se je izoblikovala ideja, da se domačija uredi v muzej. Za ureditev muzeja smo domačijo prijavi v nabor projektov, ki se bodo izvajali v okviru projektov, sofinanciranih s strani Evropske unije v programskem obdobju 2014–2020. V okviru tega bomo uredili elektrifikacijo domačije, vodovod, sanitarije, izdelavo razstavnih regalov, črne kuhinje, popravilo strehe in druge dejavnosti. Prva sredstva lahko pričakujemo v letu 2015 in ureditve se bomo takrat tudi celovito lotili.

Da bomo domačijo primerno uredili v muzej, nam s strokovnimi navodili pomagata Monika Simonič Roškar in Boštjan Roškar iz Pokrajinskega muzeja Ptuj, prav tako konzervatorka iz Zavoda za kulturno dediščino Maribor ga. Jelka Skalicky.

Letos je turistična sekcija Društva upokojencev Vitomarci pod idejnim vodstvom Edija Kupčiča začela z zbiranjem eksponatov in delnim notranjim urejanjem domačije za



*Prostovoljci pri postavljanju razstave*

razstavo zbranih eksponatov ob obisku zdomcev iz Nemčije (maja letos) in ob 35-letnici društva upokojencev (avgusta letos). Zbrali so večje količine posode, miz, keramike za krušno peč, omar in druge opreme za domačijo.

Za delno ureditev notranjosti domačije so pri čiščenju pomagali tudi javni delavci občine. Za začasno ureditev muzejske zbirke smo nabavili material za postavitev peči (apno in opeke), nosilce in deske za police, samostoječe stalaže in drugi drobni material v skupni vrednosti 971 €. Ostala večja dela pa bodo, kot že rečeno, izvedena na osnovi razpisov, ki jih pričakujemo v letih 2015–2016 in na osnovi katerih lahko



*Čiščenje razstavnih prostorov v domačiji*

pričakujemo do 80 % sofinanciranje z nepovratnimi evropskimi sredstvi. Začasna razstava je na ogled po prejšnjem dogovoru z g. Edijem Kupčičem ali z občinsko upravo.

*Bernarda Ban*

## Kmalu bomo pili »andraševsko« vodo

Po kar precejšnjih pritiskih in težavah, ki smo jih v lanskem in tudi letošnjem letu imeli s Komunalnim podjetjem Ptuj, ki našo občino oskrbuje z vodo, smo se odločili, da si v občini zagotovimo lastne vire pitne vode.

Če spomnim, je Komunalno Podjetje Ptuj od nas občanov (ne občine) po nekih kriterijih hotelo iztržiti 130.000,00 €. Toliko bi naj občani Sv. Andraža po njihovem izračunu dolgovali v skupni sistem, s čimer se nismo strinjali, zato smo začeli razmišljati o lastnih vodnih virih.

Z namenom zagotovitve kvalitetnejše in cenejše lastne pitne vode v naši občini smo zgradili dve vodni vrtini. Vrtini dajeta skupaj več kot 4 litre vode na sekundo oz. 14.4 kubičnih metrov na uro. V enem letu bi bilo možno načrpati 126.000 kubičnih metrov vode iz obeh vrtin. Letna poraba vode v naši občini povprečno znaša 45.000 kubičnih metrov. Z drugimi besedami lahko rečemo, da bomo imeli trikratno rezervo povprečno porabljene. Pomisleki nekaterih o nevarnosti pomanjkanja vode so torej povsem odveč.



*Vrtanje vrtin za vodo*

Zakonodaja predpisuje odvzem štirih vzorcev vode za razširjeno analizo oz. po en vzorec v vsakem letnem



času. Pred dnevi smo s strani ARSO že dobili Vodno dovoljenje za tridesetletno obdobje. Investicija nas je do sedaj stala dobrih 30.000,00 €. Predvidevamo, da bo naša voda cenejša za najmanj 30%, kot trenutno znašajo izgube vode v sedanjem vodovodnem sistemu. Te izgube pa

nam seveda zaračunavajo pri vsakomesečnih položnicah. Teh izgub namreč v naši občini ne bo, saj je praktično cela občina pokrita z novim vodovodnim omrežjem.

Franci Krepša,  
župan



*Kmalu pitna voda iz naših vrtin*

## Modernizacija cest v okviru Ukrepa 322 – obnova in razvoj vasi

V letošnjem poletju je bilo dokončan projekt Modernizacija cest v Občini Sv. Andraž v okviru razpisa Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Ukrepa 322 – obnova in razvoj vasi.



*Polaganje prve plasti (grobi asfalt) v Müžah – izravnalna plast*

V okviru tega razpisa smo prejeli 285.722 € nepovratnih sredstev iz EU in tako uredili več odsekov cest: delna širitev in preplastitev odseka LC 060-131 Slavšina–Jaušovec (dolžina 470 m), preplastitev odsekov LC 203-231 Slavšina–Košarjak (dolžina 1.326 m), JP 561-

241 Slavšina–Kocuvan (dolžina 303 m), LC 203-232 Košarjak–Müže (2.279 m) in LC 203-381 Smolinci–Novinci (300 m). Asfaltna prevleka je v skupni dolžini 4.678 m, urejene so bankine, odvodnjavanja in prometne signalizacije, prav tako je v moderniziranih odsekih postavljena javna razsvetljava (7 solarnih svetilk); adaptiranih je pet avtobusnih postajališč.

Vrednost celotnega projekta znaša 552.000 € vključno z izdelavo



*Zaključni sloj (fini asfalt) v Novincih mimo Brotšnajerjevega vodnjaka*

projektov in izvedbo gradbenega nadzora, od tega smo dobili 285.722 € nepovratnih sredstev iz EU.



*Novo avtobusno postajališče in javna solarna LED razsvetljava*

Istočasno je bilo preplastenih še skoraj 5 km ostalih lokalnih cest in javnih poti v Drbetincih in Vitomarcih ter saniranih nekaj udarnih jam.

Bernarda Ban

## Novi prometni znaki v Drbetincih

V križišču pri kapeli v Sp. Drbetincih je postavljen nov prometni znak za prepoved, in sicer za enosmerni promet, kar pomeni, da je iz smeri Trnovska vas zavijanje levo proti avtocesti dovoljeno na drugem kraku. Na ta način je uveden neke vrste krožni promet, saj na to nakazuje tudi prometni znak obvezna smer, ki usmerja promet iz smeri Čagone desno od kapele.



*Enosmerna cesta Drbetinci*

Večina voznikov ne upošteva omejitve hitrosti, ki znotraj naselja znaša 50 km/h, in v ovinek v Sp. Drbetincih (za odcepom za Ostragovo; na fotografiji) pripeljejo s preveliko hitrostjo. Mnoge začne zanašati in številni so že zdrsnili s cestišča. Zaradi večjega števila zdrsov s ceste smo na predmetnem ovinku namestili opozorilni prometni znak spolzko vozišče.

Upamo, da bodo vozniki upoštevali opozorilo in vozili počasneje.



Spolzko vozišče

Vsem želimo varno in srečno vožnjo.

Bernarda Ban



Skica prometne ureditve v križišču

## Pomladna čistilna akcija v občini Sv. Andraž

Tudi letos smo se v občini Sv. Andraž v Slov. goricah odločili, da s skupnimi močmi očistimo naše okolje. Prostovoljci, bilo nas je približno 70, smo se zbrali 12. 4. 2014 in obhodili celo občino. Odpadke smo pobirali predvsem ob cestah in obcestnih jarkih in skupno nabrali kar 7 m<sup>3</sup> raznih odpadkov, kar je kazalnik, da se v 21. stoletju še vedno ne zavedamo, kaj nam daje narava in zakaj moramo skrbeti zanjo. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da se večina prebivalcev nikoli ne odzove na takšne akcije, saj vsako leto čistijo eni in isti in vsako leto je prostovoljcev manj.

V letošnjem letu se je čistilne akcije udeležilo le 5 % vseh prebivalcev občine Sv. Andraž v Slov. goricah, vključila se je tudi Podružnična osnovna šola Vitomarci. Čeprav odpadki že drugi dan po čistilni akciji spet ležijo ob jarkih in nas takšno ravnanje jezi, moramo vztrajati in pokazati, da smo

močnejši od tistih, ki ravnajo tako nespametno.



Priprave na čistilno akcijo

Po letošnji čistilni akciji smo se udeleženci zbrali v Večnamenski dvorani Vitomarci, kjer so nas že čakale članice Društva gospodinj Vitomarci s toplo malico, ki jo je priskrbel občina Sv. Andraž v Slov. goricah. Vsem udeleženi se še enkrat zahvaljujem za sodelovanje v čistilni akciji, pose-

bej pa še tistim, ki so pripeljali odpadke na zbirno mesto. Posebej hvala tudi Simonu Druzoviču, ki je za sodelujoče v čistilni akciji daroval vino, in sadjarstvu Krepša, ki je darovalo jabolka. Verjamem, da v vsakem od nas sodelujočih vlada posebna skrb in zavest za čisto in zdravo okolje in da smo z vsakim pobranim odpadkom močnejši in odločnejši, da želimo živeti zdravo in okolju prijazno.



Odvoz zbranih odpadkov

Alenka Vršič

## Centralizacija – korak v napačno smer!



Spoštovani,  
v zadnjem obdobju smo priča pospešeni centralizaciji Slovenije, tako prihajajo razni predlogi po zmanjševanju števila upravnih enot, pred nekaj tedni pa smo komajda ohranili davčni urad na Ptuju.

Slovenija je izrazito centralizirana ter temu primerno tudi razvita. Že v lanskem letu smo lahko v nekaterih statistikah zasledili, da kljub dejstvu, da je center Slovenije daleč najbolj razvit, še vedno prejema največji delež državnih sredstev za regionalni razvoj. V letu 2011 je prejel skoraj dve tretjini vseh razpoložljivih sredstev. Podravska regija je prejela okrog 6 %, ob tem je treba dodati, da gre v

primeru Podravske regije za območje Mestne občine Ptuj, Maribor in tudi občine Ormož.

Pomembno se je dotakniti tudi področja evropskih sredstev, kjer se lahko verjetno vsi strinjamo, da bi bilo stanje precej boljše, a zavedati se moramo, da nam pri tako slabi stopnji razvitosti lokalne samouprave težko gre boljše. V Sloveniji imamo z vidika lokalne samouprave zgolj občine, ki so pri pridobivanju evropskih sredstev učinkovite, sredstva pa gredo v strateške projekte, ki izboljšajo vsakdan vsake občanke ali občana.

Da bi zagotovili cenejšo ter učinkovitejšo lokalno samoupravo, tudi na področju pridobivanja nepovratnih sredstev, ob tem pa še zagotovili enakomernejši razvoj slovenskih regij, bi morali v Sloveniji uvesti regije. O uvedbi regij smo imeli tudi posvetovalni referendum, ki je potekal 22. junija 2008. Tako je za primer v Spodnjem Podravju kar 67,85 % volivcev glasovalo za pokrajine, proti pa je bilo 32,15 % volivcev. Žalosti me, da je projekt uvedbe regij obstal ter je trenutno v predalih ministra Viranta, na njem pa se je verjetno nabralo tudi precej prahu. Očitno se raje posveča iskanju poceni letalskih vozovnic, kot pa da bi se ukvarjal z razvojem lokalne samouprave.

Pred nekaj tedni je bilo zelo aktualno tudi ukinjanje Davčnega urada Ptuj, ki pokriva območje upravnih enot

Ptuj in Ormož ter 19 občin. Spet je šlo za nedopusten poseg v Spodnje Podravje in rop naše regije. Moram reči, da je bilo treba v Državnem zboru izreči precej krepkih, na koncu pa je razumevanje pokazal tudi del vladne koalicije, ki je skopiral nekaj opozicijskih predlogov in jih potrdil na zadnji obravnavi predloga zakona o finančni upravi. No, tukaj ni prostora za političen prestiž, važen je cilj, s katerim smo zagotovili še nadaljnje delovanje davčnega urada na Ptuju.

Ukinitev davčnega urada na Ptuju bi nas peljala 20 let nazaj, ko si moral za vsako »figo« v Maribor, ob tem pa bi to povzročalo dodatno izgubo časa ter stroške za prebivalstvo kot tudi podjetja. Predstavniki Mestne občine Ptuj na sedežih v Ljubljani si moramo prizadevati za ohranitev državnih institucij na Ptuju, da se lahko ljudje ukvarjajo z gospodarstvom in drugimi panogami, ki bodo obdržale mlade na Ptuju in v širši regiji, saj vladajoča politika sili z višanjem davkov in zadolževanjem na račun mladih in prihodnjih generacij v tujino vse več mladih.

Pred nami je še precej izzivov na področju enakomerne in pravičnejšega razvoja Slovenije, pri čemer upam, da bomo stopili skupaj vsi predstavniki Spodnjega Podravja v Ljubljani.

*Andrej Čuš,  
poslanec DZ RS*

## Predstavitev gostinsko-turistične in kulturne ponudbe naše občine v Termah Ptuj

V okviru regionalne destinacijske organizacije (RDO) so se v Termah Ptuj v sodelovanju s Tednikom in Radiem Ptuj ter Javnimi službami Ptuj letošnje poletje odvijali dogodki "Spoznaj in okusi v Termah Ptuj".

Pod pokritim amfiteatrom so se ob sobotah odvijale predstavitve občin, društev in turistične ponudbe s

področja Ptuj, Jeruzalem-Ormoža, Slovenskih goric ter Haloz. V okviru teh dogodkov so se lahko tako tujim in domačin gostom predstavljale naše regionalne posebnosti: kulinarika, kulturno-turistična ponudba ...

Tako so imela vsa društva, ponudniki turističnih storitev in kulinarike možnost predstavitve širšemu krogu

ljudi, tako Ptujčanom in okoliškim občanom kakor tudi tujim turistom, ki jih na kopališču ni malo.

Naša občina se je z gostinsko-turistično in kulturno ponudbo prestavila v okviru Slovenskih goric v soboto, 19. 7. 2014. Dan je bil lep in vroč, v popoldanskem času so se med 14.00 in 18.00 uro predstavili

predstavniki Društva gospodinj Vitomarci, KUD Vitomarci in čebelar g. Franc Rajšp.



Naša stojnica

Društvo gospodinj je predstavilo svoje kulinarčne dobrote, ročne spretnosti, Ljudske pevke so zapele dve pesmi. KUD Vitomarci je kopalce razveseljeval z otroško veseloigro Pavlihova radovednost in otroškimi delavnicami ob bazenu, kjer so otroci izdelovali nakit in risali. Čebelarstvo v naši občini je predstavil g. Franc Rajšp in kopalcem ponudil med v pokušnjo.

Kar dve soboti, in sicer 28. junija in 19. julija 2014, je svojo vinsko ponudbo predstavilo in ponudilo Vinogradništvo Druzovič s proizvodi SISI.



Mladi KUD-ovci so zaigrali Pavlihovo radovednost



Ljudske pevke v Termah Ptuj

Mnogi turisti so se v kasnejših dneh odpravili na ogled turistično-kulinarčne ponudbe v Sv. Ano in Benedikt, katerih turistične kmetije in ostali ponudniki so se ta dan predstavili v Termah Ptuj.

Hvala vsem, ki ste se odzvali povabilu in sodelovali v predstavitvi naših krajev in kulturno-kulinarčni ter turistični ponudbi našega območja v Termah Ptuj.

Bernarda Ban

## društva

### Na 14. Sandijevem memorialu v Vitomarcih 48 ekip, zmaga za Kozel

Izjemna udeležba ekip iz celotne Slovenije

V prekrasnem ambientu in žal kislem vremenu se je zbralo rekordno število ekip (48) v različnih kategorijah in lepo število gledalcev.

Prvaki KOZEL PIVO

Gledalci smo lahko bili priča zanimivim športnim predstavam, največ nogometnega znanja pa sta pokazali ekipi Kozel pivo in Športni park ROVN iz Železnikov, ki sta se uvrstila v finale. Vse tekme so sodili priznani malonogometni sodniki Uroš Hozjan, Robert Markež in Janko Pignar. Zmagovalci ekipa Kozel pivo je postala bogatejša za 1000 €, drugouvrščeni nogometaši so prejeli 500 €, tretje mesto pa je pripadlo ekipi

Petovia Plin dom iz Ptuja. Četrto mesto in sladkanje v restavraciji Pomaranča pa si je priigrala domača ekipa Vitomarcev. Predvsem v polfinalu smo gledali izvrstno predstavo med ekipama Kozel pivo in Petovio Plindom, merili so se vrhunski mojstri nogometa, na koncu pa je zaslužno slavila ekipa Kozel pivo.

V drugem polfinalu je presenetila domača mlada ekipa Vitomarcev, ki je bila zelo srčna ekipa. Izjemni so bili tudi simpatični gostje z Gorenjske s svojo skupinico navijačev.

Na koncu je potekala napeta finalna tekma, ko so gostje z Gorenjske po kazenskih strelah dosegli lep uspeh na »premieri« na Štajerskem.

Kozlički so zaslužno osvojili prvo mesto,

saj so dejansko v vsakem krogu morali premagati odlično ekipo, kot so: Torpedo – Alen Ploj in društvo, Pizzerija Špajza - Repinc, Stres, Krivec, Petovio Plindom – Aleš Čeh, Jure Matjašič.

Slovenski reprezentant Kloflič MVP turnirja

V najboljšo peterko turnirja so bili izbrani naj igravec turnirja Uroš Kroflič iz zmagovalnega moštva kakor tudi naj strelec Aleš Marolt. Najboljši vratarji turnirja so postali Gregor Bernik (ŠP Rovn Železniki), Dejan Kocmut (Vitomarci) in Jure Matjašič (Petovia Plindom). Vsi naštetih so prejeli lepe pokale in bogate praktične nagrade.

Prijatelji Gostilna29 najboljša med veterani

Med veterani so bili najprepričljivejši igralci ekipe Prijatelji »Gostilna 29« iz Lenarta pred ekipo ŠD Vitomarci, med dekleti pa simpatične igralke, ki so branile barve ŽNK Cerkevjak.



KMN – navijači



KMN – turnir med zaselki OBČINE Sv. Andraž; naj igralec Jani Druzovič; naj vratar Žmauc Željko in na sredni organizator Darko Rojs

KMN Slovenske gorice Voličina pobrale večino

V mladinski konkurenci do 19 let so bili najprepričljivejši igralci ŠD Selce, ki so v finalu ugnali ekipo Vinogradništvo Damiš iz Voličine. Lovorike v kategorijah U10 in U14 so pristale v rokah igralcev KMN Slovenske gorice iz Voličine.

Domači primat potrdili Drbetinci.

V kategoriji med zaselki občine so največ nogometnega znanja pokazali Drbetinci in tretjič zapored osvojili turnir v tej kategoriji. Drugo mesto je pripadlo Novincem, tretje pa Dobravi.

Ob gledanju dobrih nogometnih tekem je bilo še obilo zabave (za katero je posebej poskrbel še gost Damjan Murko) in dobro volje, zato je turnir minil, kot bi trenil in na koncu lahko zapišemo le sklepno misel za 14. tradicionalni



KMN – prvaki občine DRBETINCI

Sandijev memorial, ki je tokrat potekal pod generalnim pokroviteljstvom podjetja Petlja in njihovega odličnega premium piva KOZEL. Veselimo se petnajstega turnirja, za katerega nam organizator že danes obljublja, da bo veličasten in največji od vseh do sedaj.

## REZULTATI

### 14. Sandijev memorial v Vitomarcih 30. in 31. maja 2014

**Dečki do 10 let** (4 ekipe) Vitomarci, KMN Slovenske gorice, FC Ptuj - Kenguru in Sveta Trojica.

Finale: Slovenske gorice Voličina, Sveta Trojica: 1 : 0.

**Dečki do 14 let** (3 ekipe) Budućnost Vitomarci, KMN Slovenske gorice in FC Ptuj - Kenguru.

Finale: KMN Slovenske gorice Voličina, Budućnost Vitomarci: 4 : 1.

**Zaselki občine Sv. Andraž** (8 ekip) Novinci, Hvaletinci, Drbetinci, Drbetinci 223, Dobrava, Monte Negro, Slavšina, Vitomarci graba.

Finale: Drbetinci, Novinci: 3 : 2.

**Mlđinci U19** (7 ekip): Vitomarci, FC Lucki, Agromont Sveta Trojica, ŠD Selce mladi, Plinska bomba, Benedikt, Vinogradništvo Damiš Voličina.

Finale: ŠD Selce, Vinogradništvo Damiš Voličina: 2 : 2 (5 : 4 po kazenskih streljih).

**Dekleta** (2 ekipi): ŽNK Cerkevjak, KMN Slovenske gorice Voličina. ŽNK Cerkevjak, KMN Slovenske gorice Voličina: 1 : 0.

**Veterani** (6 ekip): ŠD Vitomarci, Drbetinci, Dobovec, Prijatelji Gostilna 29, Sv. Ana, Športna zveza Cerkevjak. Naj igralec med veterani: Boris Kocuvan – ŠD Vitomarci.

Naj vratar med veterani: Branko Pavič – Prijatelji Gostilna 29.

Finale: Prijatelji Gostilna 29, ŠD Vitomarci: 2 : 0.



KMN – ZMAGOVALCI MED VETERANI; Prijatelji gostilna 29 Lenart

Postava finalistov:

ŠD Vitomarci: Aleš Korez, Robi Matjašič, Boris Kocuvan, Srečko Dolinar, Anton Ilešič, Drago Hadner, Dejan Ilešič.

Prijatelji Gostilna 29: Branko Pavič, Danilo Kurnik, Boris Šprah, Dejan Kraut, Danilo Pukšič, Aleš Lašič.

**Člani (18 ekip):** ŠP Rovn Železniki, Avtoprevoznništvo Rošker, Kozel pivo, ŠD Lotus, Amoz skaza Torpedo, Kleparske storitve Panikvar, Pizzerija Špajza, Mitmau, Petovia Plindom, Rim, Mizarstvo Krajnc, Vitomarci, Športni park Drbetinci, Vragci, ŠD Selce, Vinogradništvo Damiš, Plinska Bomba in Sveta Trojica.

**Polfinale:**

Vitomarci, ŠP Rovn Železniki: 1 : 1 (3 : 4 po kazenskih streljih).

Kozel pivo, Petovio Plindom: 2 : 1.

Tekma za tretje mesto:

Vitomarci, Petovio Plindom: 2 : 5.

**Finale:**

Kozel Pivo, ŠP Rovn Železniki: 3 : 0.

Postave finalistov:

KOZEL PIVO: Peter Ortar, Mitja Plahuta, Grega Glušič, Uroš Kroflič, Aleš Marolt, Rade Rusmir, Draško Kugler.

ŠPORTNI PARK ROVN ŽELEZNIKI: Rok Bester, Aleš Bešter, Marko Routar, Tine Šturm, Anže Česen, Gašper Česen, Gregor Bernik.

**Najboljša peterka članskega turnirja:**

naj igralec: Uroš Kroflič, Kozel pivo;

naj vratar: Grega Bernik, ŠP ROVN Železniki;

naj strelec: Aleš Marolt, Kozel Pivo;

v idealni peterki še: Dejan Kocmut, Vitomarci in Jure Matjašič, Petovio Plindom.

*Darko Rojs*



*KMN – idealna peterka članskega turnirja v družbi organizatorja Darka Rojsa*

## Aktivno prvo polletje v KUD Vitomarci

Naš program je bil tudi v drugi četrtini tega leta zastavljen aktivno in kot tak tudi realiziran. Vse sekcije so nadaljevale z vajami in pripravami na razne kulturne prireditve. V aprilu smo izvedli kreativno delavnico za otroke z velikonočnimi motivi. Mladinska gledališka skupina se je s predstavo Kraljična na zrnu graha udeležila Srečanja otroških in mladinskih gledaliških skupin v Ormožu. Odrasla gledališka skupina je doma še tretjič odigrala predstavo Norci pred ambulanto – pacienti v čakalnici; sicer pa so s to predstavo ob vikendih v pomladnih mesecih nastopali po okoliških odrih. V soboto, 26. aprila 2014, smo organizirali pohod po Pesniški dolini, kjer je bilo po dežju prav osvežujoče, še posebej lepo pa je bilo zaradi cvetočega ripsa in dobre volje pohodnikov. Tega dne smo izvedli tudi krajšo spominško slovesnost ob Dnevu upora proti okupatorju pri pomniku Lackovi četi v Trnovski vasi. Nastopili so Mešani pevski zbor, Avis, Recitatorska sekcija in Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci. Ob tej priložnosti se za dobro sodelovanje zahvaljujem občini Trnovska vas, saj so prostor

okoli pomnika lepo uredili. Hkrati se opravičujem za napako, kjer sem v članku, ki je bil objavljen v prejšnji številki Novic, pomotoma zapisala, da bomo organizirali proslavo ob Dnevu vstaje slovenskega naroda. V maju smo izvedli večji projekt Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije, o katerem pa sem zapisala več v drugem prispevku.

Tudi začetek poletja je bil aktiven. V juniju smo s kulturnim programom nastopili na proslavi ob Dnevu državnosti, ki jo vsako leto organizira naša občina.

Na začetku julija smo, letos že petnajstič po vrsti, za osnovnošolske otroke iz naše občine izvajali kreativne delavnice (prvič smo delavnice izvajali leta 1999). Otroci so skupaj s prostovoljkami, članicami našega društva, izdelovali nakit (zapestnice, verižice ipd.), kape iz papirja, se igrali razne igre na prostem (skakanje z vrečo, podajanje jajca ali krompirja na žlici ipd.), risali z ogljem in si pod vodstvom g. Kupčiča ogledali Hrsgovo domačijo ter ustvarjali likovne izdelke v duhu tematike, vezane na »stare čase«.



*Dogajanje na delavnicah*



*Igra za otroke na delavnicah*

V avgustu namreč domače društvo upokojencev praznuje 30 let obstoja oz. delovanja in smo za to priložnost z otroškimi risbicami že okrasili zadnjo steno v Večnamenski dvorani Vitomarci. Otroke smo peljali tudi v kino v Maribor. Projekt so finančno omogočili naša občina in starši otrok.

Odrasla gledališka skupina je v juliju nastopila v Poletnih gledaliških večerih v Kopru. Sodelovali smo v predstavitvi gostinsko-turistične in kulturne ponudbe naše občine v Termah Ptuj. V avgustu bomo nastopili na osrednji prireditvi v počastitev 30. obletnice delovanja Društva upokojencev Vitomarci.

V našo knjižnico se je v zadnjih treh mesecih na novo včlanilo sedem bralcev. Prejeli smo tudi nekaj »novih« knjig in tako še obogatili našo knjižno zbirko. Bo že držalo, kakor pravijo, da sta v knjigah modrost in bogastvo, zato vas vabimo, da se nam pridružite kot bralci in si v poletnih mesecih s polic naše knjižnice izposodite katero izmed knjig (članarine ni).

Tudi jesen bo spet pestra in delovna. Načrtujemo, da bomo v Tednu otroka v oktobru na domačem odru za otroke odigrali predstavi Kraljična na zrnju graha ter Volk in sedem kozličkov. V oktobru načrtujemo še literarni večer in kulturno slovesnost ob dnevu reformacije, takrat pa se bomo spomnili tudi stoletnice začetka prve



*KUD-ovci v akciji*

svetovne vojne in sedemdesete obletnice konca druge svetovne vojne. Slednjega v maju zaradi številnih drugih obveznosti žal nismo posebej obeležili. V novembru bomo podobno kot lani pripravili Večer skečev in kulturni program ob šestnajstem občinskem prazniku. Izvajali bomo delavnice za otroke v duhu božično-novoletnih praznikov. Decembra pa bomo pripravili predstavo za otroke, Božični koncert, in seveda zaključek z občnim zborom. Zagotovo pa nam

bo, tako si mislim, druga polovica leta prinesla še kakšne druge nenačrtovane nove izzive, na katere se bomo v našem društvu »odzvili« s slovensko besedo, pesmijo, petjem in igro. Znova vabljeni, da se nam pridružite kot aktivni člani ali/in kot obiskovalci naših prireditev!

Valerija Ilesič Toš,  
predsednica KUD Vitomarci

## V Hrgovi domačiji nastaja etnografski muzej

Že v prejšnji številki Novic smo opisali in napovedali začetne aktivnosti razstave in muzeja v Hrgovi hiški v Vitomarcih. Program je v celoti uspel in se nadaljuje. Trenutno je v zadnji sobi domačije na ogled 153 eksponatov. Iz popisa – evidence je razvidno, kaj vse je razstavljeno in kdo je predmete prispeval. Dosedaj je 16 oseb prispevalo različne predmete (ekspozite), in sicer: Edo Kupčič (46), Rozina in Ivan Lovrenčič (35), Jože Rojko (21), Slavko Gavez (8), Terezija Weherle(9), Frančiška Majcen (7), Stanko Kretič (6), Marica Matjašič (5), Milena Čuček (2), Mirko Danko (omara), Jožefa in Antonija Gungl (krušna peč), Srečko Horvat (1), Mima in Vinko Kocuvan (1) in Milan Černel(11). Predmete še vedno zbiramo, javite se Ediju Kupčiču.



*Pranje posode pri Kupčiču*

V Hrgovi hiški je seznam prinašalcev. Za vse, kar je na ogled, bodo izdani reverzi, same predmetepa vam na zahtevo vrnemo, sicer pa ostanejo v oskrbi društva upokojencev oziroma kluba.

Do otvoritve, ki jo predvidevamo v avgustu, bomo poizkušali urediti še prednjo sobo. Trenutno je v tej sobi

fotografska razstava – fotografije mašnih oblačil iz naše cerkve. Ob tem še fotografije Toševe ledenice (pred požarom), fotografije naše zgodovine in naših muzejev, nabožne podobe ter priznanja – pokali društva. Razstavo fotografij je uredil in postavil naš član Anton Rudolf ob pomoči Edija Kupčiča. Tone, velik hvala za vse.



*Razstava posode v zadnji sobi*



Razstava fotografij v sprednji sobi

Ostali prostori se urejajo le začasno. Pri urejanju prostorov so prostovoljno sodelovali številni člani našega društva. Hvala vam. Največ pa so s svojim delom prispevali: Anton Rudolf, Edi Kupčič, Mirko Danko, Franc Čuček, z materialom Ivan Jauševc, z delom Ivan Vršič, Jože Rojko, Anica Kovačec, Sonja Vršič, Franc Toš, Alojz Fekonja,

Anton Matjašič, Janko Rojs, Slavko Gavez, Jože Rojko, Otilija Šalamun, Frančika Danko in zaposleni na naši občini skupaj z direktorico Bernardo Ban. Tudi vam hvala.

Prostovoljce bomo za nadaljnje urejanje še potrebovali, javite se pri Kupčiču ali Rudolfu.

*Edi Kupčič,*  
predsednik društva upokojencev

## Poletne aktivnosti v Društvu upokojencev Vitomarci

V soboto, 21. junija 2014, je bilo v Müžah izvedeno regijsko tekmovanje v pikadu. Iz Podravja (Ptuj–Ormož) je sodelovalo 14 moških skupin po 5 članov in 12 ženskih skupin po 5 članic, kar je bilo največ do sedaj. Pozdravni nagovor je imel naš župan Franci Krepša in pozneje poleg ostalih še predsednik Pokrajine ZDUS Ptuj Franci Hojnik. Športniki našega društva so dosegli dobre rezultate. Tekmovanje je v celoti odlično uspelo. Tudi gledalcev je bilo nekaj. Izvajalec je bila lovska družina, organizator pa naše društvo upokojencev.

Isti dan, 21. junija 2014, je bilo tudi romanje na Brezje in izlet v Vrbo in okolico. Udeležilo se ga je 46 članov. Ta mesec, 15. 6. 2014, je bilo tudi srečanje upokojencev Podravja v Mezgovcih. Udeležilo se ga je 32 članov. Lahko bi nas bilo več, saj je avtobus plačalo društvo. Bili smo tudi na reviji pevskih zborov na Ptuj v Naro-

dnem domu, kjer smo razstavili fotografije Tako smo nekoč živeli.

Več naših aktivnosti je bilo tudi ob obisku zdomcev v Kulturnem društvu Vitomarci. Prijetna in ganljiva je bila otvoritev muzeja Hrgova hiška, proslava v večnamenski dvorani in sprejem – druženje z zdomci. Tudi tukaj smo pokazali fotografije Tako smo nekoč živeli. Sam sem sprejel zdomce z obrazložitvijo naše zgodovine in cerkve ter zgodovine Hrgove hiške.

Tudi letos je poletni čas napolnjen z več aktivnostmi v društvu za člane, občane in regijo.

Že sedaj vas vabimo na praznovanje 35-letnice Društva upokojencev Sv. Andraž, ki bo v avgustu. Vabila še boste dobili.

Čaka nas tudi romanje na Sveto goro v Novo Gorico in okolico. Prijave zbira Frančika Danko. Ko bo dovolj prijav za en avtobus, gremo. Prav

tako predvidevamo oddih na morju v Izoli v hotelu Delfin. Prijavite se lahko pri Alojzu Cigulu.

Na političnem področju smo še vedno zelo aktivni. Naše društvo je soppodpisnik odprtega pisma zahteve za vse politične stranke o boljši urejenosti življenja upokojencev po volitvah in zaposlovanju mladih. Pismo je podpisalo več organizacij ptujsko-ormoškega področja. Prav tako ves čas poteka borba za primerne pokojnine, zdravstvo in socialo. Tozadrevni sporazum je dosežen med Zvezo upokojencev in Desus-om, pridružuje pa se tudi sindikat upokojencev.

Aktivno smo vključeni tudi v Projekt starejši za starejše. Morebitne vaše težave javite prostovoljcu Ediju Kupčiču ali koordinatorju Alojzu Cigulu.

Vsem želim vam lepe in čim bolj zdrave poletne dneve.

*Edi Kupčič,*  
predsednik društva upokojencev

## V Dornavi tekmovanje v praženju krompirja

Etnografsko društvo Cigani Dornava je 28. junija 2014 znova organiziralo 3. krompirfest – tekmovanje v praženju krompirja v grajskem parku pri baročnem dvorcu v Dornavi. Na tej prireditvi so naše članice sodelovale



Na tekmovanju praženega krompirja v Dornavi

prvič. Prijavljenih je bilo 33 skupin. Našo tekmovalno ekipo so sestavljale Ljudmila Kocuvan, Anica Cigula, Katarina Šamperl, Marica Brenholc in Marija Čuk. S seboj so morale prinesiti od 5 do 10 kg krompirja, ki so ga skuhale na prireditvi, gorilnik, plinsko jeklenko, posodo za praženje, desko in druge dodatke po svojem izboru. V prijetnem okolju prireditvenega prostora je komisija ocenjevala in podelila pokale ter priznanja za prve tri ekipe, ki so pripravile najboljši pražen krompir, pokale in priznanja za ostale tekmovalne

ekipe, nagrado ekipi, ki je imela najlepše in najbolj domiselno dekoriran krompir in nagrado za najlepše urejen tekmovalni prostor. Ocenjevalci so imeli zelo težko delo, saj je bil vsak pražen krompir dober, vendar so se na koncu odločili, da 1. mesto dobi Društvo žena in deklet občine Hajdina. Obiskovalcem je bila na ogled etnografska razstava ciganstva in zeliščarstva. Dogajanje je popestril Trio cigo bend. Organiziran je še bil ogled najlepšega baročnega dvorca.

*Elizabeta Kosec,*  
tajnica društva



## Društvo gospodinj na ekskurziji v Hrvaško Zagorje

Gospodinj smo se 5. julija 2014 ob 7. uri zjutraj odpeljale na strokovno ekskurzijo v Hrvaško Zagorje. Sledila je prijetna vožnja do mejnega prehoda Cvetlin, kjer smo prestopile mejo. Naš prvi postanek je bil v kraju Lepoglava, ki je poznan predvsem po kaznilnici, kjer je bil zaprt Tito, pa tudi Stepinac (kaznilnica je nastala iz prej zelo aktivnega samostana). Tam smo si ogledali tudi cerkev. Kraj je še poznan po znamenitih čipkah. Obiskali smo zadrugo lepoglavske čipke, kjer smo dobile informacije o njihovi izdelavi. Pot smo nadaljevali v Gornjo Stubico, kjer nam je prijazna kustosinja v dvorcu plemiške družine Oršič iz 18. stoletja predstavila zgodovino kraja, dvorca in potek kmečkih uporov. Največji kmečki upor na tem področju je v letu 1573 vodil Matija Gubec. Ogledale smo si Augustinčičev spomenik, ki je posvečen Matiju Gubcu in ostalim kmečkim upornikom. Nato smo nadaljevale pot mimo Stubiških in Tuheljskih Toplic v kraj Desinić, kjer nas je na kmečkem turizmu Grešna gorica čakalo kosilo. Medtem ko smo uživali v odlični hrani



*Pred spomenikom Matiji Gubcu in ostalim kmečkim upornikom*

iz Zagorja, smo slišali legendo o tragični in prepovedani ljubezni Friderika Celjskega in lepe Veronike Deseniške. Dobro okrepcane smo si še ogledale dvorec Veliki Tabor, ki je bil eden izmed najpomembnejših srednjeveških hrvaških gradov. Po več letih obnove sije v vsej svoji lepoti

na 333 metrih nadmorske višine. Po ogledu je sledila prijetna vožnja preko mejnega prehoda Rogatec. Pot nas je vodila domov, kamor smo prispele v večernih urah.

*Elizabeta Kosec,  
tajnica društva*

## Obvestilo za lastnike zemljišč, lastnike psov, občane in občanke

Lovska družina Vitomarci na podlagi koncesijske pogodbe z Vlado Republike Slovenije upravlja z lovišča 1502, ki zajema celotno površino občine Sv. Andraž v Slov. goricah ter del občine Juršinci v skupnem obsegu 2230 ha, kjer je tudi vaše stalno prebivališče. V skladu s koncesijsko pogodbo in Zakonom o divjadi in lovu smo dolžni izpolnjevati vse postavljene obveznosti, kakor tudi zagotoviti nemoten obstoj vseh vrst divjadi ter njihov življenjski prostor. Da bi lahko opravljali svoje naloge, z vami pa imeli dobre odnose, vas ob tej priliki obveščamo in hkrati prosimo, da se držite nekaterih zakonskih določil, kot so:

1. ZDLov-1, 32. člen, 5. odstavek: sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih je prepovedano v času med 1. marcem in 1. avgustom. 32. člen, 6. odstavek pravi, da si lastnik zemljišča mora prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnovanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti. **Globa za to vrsto prekrška lahko znaša od 2.083 do 125.000 €;**
2. košnjo trave je treba izvajati tako, da z njo začnemo od sredine za košnjo namenjene površine

ali moramo predhodno prehoditi območje košnje. S tem ukrepom omogočimo, da se divjad umakne (predvsem mladiči srnjadi). Divjad je prepovedano loviti in jo odnašati v domačo oskrbo;

3. ZDLov-1: 35. člen, 3. odstavek: psov ni dovoljeno brez nadzora spuščati v prosto naravo. Lastnik je odgovoren za škodo, ki jo njegova žival prizadene divjadi. **Globa za to vrsto prekrška lahko znaša od 417 do 1.251 €. Na to vsoto je lahko še odškodnina na divjad.**

Lovska družina je po koncesijski pogodbi dolžna zagotoviti lovsko čuvajsko službo. Naši lovski čuvaji imajo nekatera pooblastila uradne

osebe, zato vas prosimo, da z njimi sodelujete. Zraven njih so za dogajanja na lovišču odgovorni vodji revirjev, na katere se tudi lahko obrnete (pogin divjadi, potepuški psi ...). Revirji so razporejeni takole:

1. revir: **Vitomarci, Drbetinci – revirni vodja Drago Zorko, tel. 041 897 965,**
2. revir: **Novinci, Slavšina, Rjavci – revirni vodja Mirko Danko, tel. 041 267 633,**
3. revir: **Hvaletinci, Gibina, Zagorci, Grlinci – revirni vodja Slavek Čuček, tel. 040 912 934.**

**Lovska čuvaja sta Alojz Cigula, tel. 041 755 463, in Milan Kuri, tel. 041 616 314.**

Škodo, povzročeno od divjadi, lahko prijavite na naslov LD, in sicer v PISNI obliki najpozneje v roku 3 (treh) dni, ko ste jo opazili. Prijava mora vsebovati: naslov prijavitelja, datum prijave, vrsto škode, obseg/površino, katastrsko številko, KO-parcele in lastnoročen podpis oškodovanca (obrazec A za prijavo škode lovski družini poiščite na spletni strani).

Lastnik je odgovoren za varovanje in

zaščito svojega premoženja (posevkov, nasadov itd.). Pri zagotavljanju varovanja se lahko poveže z lovsko družino in zahteva njen nasvet ali pomoč.

Lovci LD Vitomarci si želimo dobrih medsebojnih odnosov in uspešnega sodelovanja pri gojitvi divjadi in ohranjanju naše narave, zato pričakujemo, da bo ta poziv k temu tudi prispeval.

*Člani LD Vitomarci*

## »Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije«

V mesecu maju smo izvedli projekt, ki je nosil simbolni in večpomenški naslov »Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije«. V tednu med 23. 5. in 29. 5. 2014 smo izvedli številne aktivnosti za naše občane vseh starosti in zaključili z osrednjo kulturno prireditvijo, ko so nas obiskali člani društva Slovenski zvon Krefeld iz Nemčije, katerega predsednica je naša rojakinja Rozina Lovrenčič.

V treh sklopih smo izvedli kreativne delavnice za otroke, na katerih smo izdelovali okraske iz dass mase s simboli naše države in občine ter rožice iz krep papirja. Otroci so pod vodstvom članic Društva gospodinje Vitomarci pekli domač kruh. Spominke, rožice in kruh smo kot simbolno darilo podarili gostom iz Nemčije.

V nedeljo, 25. maja 2014, smo odprli razstavo, na kateri so se predstavila nekatera domača društva, obiskovalci pa ste lahko tudi prebirali vse številke lokalnega časopisa Novice, si ogledali manjšo razstavo starejših predmetov in oblačil iz preteklosti ter DVD-predstavitve naše občine in nekaterih društev. Društvo upokojencev je takrat odprlo vrata Hrgove domačije, g. Kupčič pa je z zanimivo razlago obogatil ogled vsem, ki ste si vzeli čas, se ustavili in si ogledali razstavo. V knjigo vtisov ste med drugimi zapisali: »Všeč mi je razstava, še

najbolj stari predmeti pred odrom ... Vidi se, da delate ... Vse imamo, sprašujem pa se, ali znamo to ceniti?«

V četrtek, 29. 5. 2014, so nas obiskali zdomci iz Nemčije. Z društvom Slovenski zvon sodelujemo že vrsto let, naša Odrasla gledališka skupina vsako leto nastopi s svojo predstavo v Nemčiji. Ob tej priložnosti smo zanje pripravili kulturni program, lahko so si ogledali razstavo v Večnamenski dvorani Vitomarci, g. Kupčič pa jim je v vodenem ogledu predstavil zgodovino in zanimivosti naše občine.



*Stojnica sadjarjev  
in vinogradnikov*

Ogledali so si našo cerkev, Toševo ledenico in Hrgovo domačijo. Zbrane je nagovoril naš župan, z nami pa sta svoje vtise ob zaključku prireditve podelila tudi predsednica in pod-

predsednik društva Slovenski zvon Rozina Lovrenčič in Tone Pezdid.

V projektu je sodelovalo devet domačih društev, Podružnična osnovna šola Vitomarci in vrtec Vitomarci. Skupaj je bilo sodelujočih okrog 130 članov iz domačih društev, od tega je bilo več kot trideset otrok. Šlo je za medgeneracijsko sodelovanje, kar je naša srečevanja in aktivnosti še dodatno obogatilo. Predsednikom društev se ob tej priložnosti še enkrat lepo zahvaljujem – hvala za takojšnjo pripravljenost za sodelovanje, vaše dobre ideje, potrpežljivost v času priprav in seveda za vse izvedene aktivnosti, h katerim ste spodbudili tudi člane vaših društev. Vsem sodelujočim – tj. članom Kulturno-umetniškega društva Vitomarci, Društvu gospodinje Vitomarci, Društvu upokojencev Vitomarci, Društvu mladih Sv. Andraž, Društvu sadjarjev in vinogradnikov Vitomarci, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Vitomarci, OO RK Vitomarci, Naravoslovno-izobraževalnemu društvu Vitomarci, Društvu Bor Breakdance – se najlepše zahvaljujem za dobro sodelovanje, vložen trud, pozitivno energijo ter prosti čas, ki ste ga namenili pripravi in aktivnostim v okviru projekta Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije. Prireditvev je finančno podprla Občina Sv. Andraž v Slov. gori-

cah. Zahvaljujem se tudi zaposlenim na občinski upravi za podporo pri izvedbi prireditve.

Razstavo in naše prireditve v okvi-



*Razstava starih predmetov*

ru projekta Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije si je ogledalo več kot tristo obiskovalcev, kar ocenjujemo kot dobro, saj tovrstne zadeve v zadnjih letih pravzaprav izgubljajo pomen, ker niso dovolj »odmevne«, verjetno tudi ne prepoznavne, medijsko ne ravno privlačne, sploh pa niso zaslužkarske in dobičkonosne, niti za društva, za posameznike pa sploh ne. In zato ravno v tem, poleg druženja in aktivne izrabe prostega časa, vidim pravo ter največjo vrednost in pomen. Delati nekaj, ustvarjati, se družiti v prostem času ter pri tem ne misliti na zaslužek in materialne dobrine, je v zadnjem času vse večja redkost in bolj izjema kot pravilo.

Ker je v naši občini veliko društev, ki tako delujejo, smo pri nas pravzaprav zelo uspešni in bogati. Le da se tega ne da meriti (vedno in nujno) v denarju ali drugih materialnih dobrinah, pač pa je vrednost povsem druge narave – v ohranjanju duhovnih vrednot, kulturne in zgodovinske dediščine, razvijanju socialnega čuta in negovanju kolegijalnih ter prijateljskih vezi. Na tak način pa lahko skrbimo tudi za svoje duševno zdravje.

Veseli smo bili vseh obiskovalcev na osrednji kulturni prireditvi, s čimer ste le-tej dali poseben pomen, naši gostje iz Nemčije pa so lahko doživeli, kaj pomeni srečanje na kulturni prireditvi v našem kraju. Posredujem vam nekaj misli iz povratnega sporočila gospe Rozine Lovrenčič, ki mi je po vrnitvi v

Nemčijo med drugim v elektronskem sporočilu zapisala takole: »Vsem je bilo zelo lepo in všeč ... V resnici si takšnega sprejema nismo zaslužili. Ne vem, kako se lahko vsakemu od navzočih zahvalim. Vesela sem bila obiska nekdanjih učiteljic, Anice Vršič in Vide Toš, nekdanjih pevk cerkvenega zbora, ki so pele tudi na moji poroki, mojih sošolcev in sošolk ter vseh otrok, ki so tako lepo pripravili darila. Darilo Muževca smo po poti z mislijo na Vitomarce izpili, salame so bile enkratne, ena družina je tudi imela pozitivne izkušnje z zdravilnim mazilom, ki ga je dobila pri vas. Največja zahvala pa gre vam, ki ste motor kulturnega življenja pri Andražu in pa gospodinjam, ki so z ljubeznijo obložile mize, polne domačih dobrot. Vsem Vam najlepša hvala za vse in bodite lepo pozdravljeni od vseh nas. Rozina.«

Za konec pa bi z vami podelila tisto, kar je bilo po moji oceni najpomembnejše v projektu Kultura srca – srečanje z rojaki iz Nemčije. Ko smo izbirali ime oz. naslov, smo ga zastavili »široko«, saj smo dejansko želeli prireditvi dati še poseben, globlji pomen. V tem noro in neobvladljivo hitrem tempu življenja in ob vse večjih apetitih po materialnem bogastvu, zaslužku in prestižu, smo menili, da je SREČANJE med domačini in zdomci ter skupno soustvarjanje oz. aktivnosti pomembno in smo se vsega skupaj zelo veselili (že beseda »sreča-ti« je sama po sebi pozitivna, topla, dobra). Prireditve pa je potem dobila še en in povsem drug namen – DOBRODELNOST, HUMANITARNOST. V času med načrtovanjem prireditve in izvedbo le-te so se namreč zgodile poplave katastrofalnih razsežnosti v Bosni in Srbiji. Prireditve smo tako videli tudi kot priložnost, da se odzovemo na klic za pomoč ljudem – žrtvam poplav ter ob tem pokažemo in dokažemo tudi našo skupno ter vsako svojo »kulturo srca«. Zato je imela celotna prireditve predvsem humanitarno sporočilo, ki se je udejanjila z vašimi prispevki

spoštovani občani in obiskovalci naših prireditev. Zbrali smo veliko in dali naprej pomoči potrebnim. Prinesli ste precej konzervirane hrane, gumijaste škornje, odeje, koce, higienske pripomočke ... Z vašo pomočjo smo zbrali 325 € sredstev, ki smo jih namenili za pomoč poplavljenim območjem v Bosni in Srbiji. Ob tem smo sodelovali z MO RK Ptuj.

Zahvaljujem se vsem, ki ste prisluhnili stiskam drugih in pomagali po svojih zmožnostih. Še posebej se ob tej priložnosti za pomoč zahvaljujem Frančiški in Andreasu Friedrichu ter Srečku in Anici Šamperl. Precej vas je bilo tudi takih, ki ste mi v tistih dneh povedali, kako ste že dali ali nakazali denar za pomoč žrtvam poplav ali kako drugače pomagali.

Če je v vaši moči (in interesu), vas »povabim«, da pomagate še naprej. Ne pozabite – ljudje v stiski potrebujejo za najosnovnejše preživetje vse, kar



*Razstava izdelkov naših gospodinj*

jim lahko damo tisti, ki živimo bolje in dobro. Takšna katastrofa se lahko že jutri zgodi tudi nam in tudi mi smo lahko tisti, ki bomo odvisni od drugih.

**Spoštovani! Ne čakajte, da vas ljudje v stiski prosijo za pomoč. Pomagajte po svojih zmožnostih in verjemite »v tisto dobro v sebi in drugih«. Hvala.**

*Valerija Ilešič Toš,  
predsednica KUD Vitomarci*

## Strokovna ekskurzija Vinogradniško-sadjsarskega društva Vitomarci

Letos smo se člani Vinogradniško-sadjsarskega društva Vitomarci skupaj s člani Vinogradniško-sadjsarskega društva Juršinci odpravili na strokovno ekskurzijo v hrvaško Istro. Ker je izbrana destinacija ponujala veliko zanimivih možnosti za strokovne ogledne, je naša ekskurzija trajala kar cela dva dneva, 13. in 14. junija 2014.

Veliko informacij o aktualnih zadevah v kmetijstvu na Hrvaškem nam je že med potjo podal strokovni vodja ekskurzije gospod Andrej Reberninšek.

Pot nas je preko Slovenije najprej vodila do Poreča. Tam smo obiskali Institut za poljuprivredu i turizam Poreč. Spoznali smo samo delovanje Instituta ter si v praksi ogledali nasađe, kjer potekajo različne raziskave v zvezi z vinogradništvom in oljkarstvom.

Sledil je obisk podjetja Agrolaguna Poreč, kjer se primarno ukvarjajo z vinogradništvom pa tudi z oljkarstvom, mlekarstvom in sirarstvom. Med njihovimi vinogradi smo se popeljali kar z avtobusom, saj največja parcela vinograda v enem kompleksu meri celih 270 hektarjev, njihova klet pa ima kapaciteto 7,5 milijona litrov vina. Seveda je sledila pokušnja njihovih vin, oljčnih olj, sirov in pršuta na njihovem posestvu Tar.



*Jutro ob morju v Umagu*

Pozno popoldne smo se nastanili tik ob morju, v hotelu Umag. Marsikdo se ni mogel upreti morju in kar nekaj naših članov je veselo zaplavalo v že kar prijetno topli vodi.

Naslednje jutro nas je lokalna vodička popeljala po antični vasi Motovun, od koder se je ponujal čudovit razgled po Istri.

Nato smo obiskali moderno privatno vinsko klet Cattunar v kraju Brtoigla, kapaciteta njihove kleti je 500 000 litrov. Seznanili smo se, kako poteka vinogradništvo na 50 hektarjih in pridelava kakovostnega vina v glavnem z delom družinskih članov. Poskusili smo značilna istrska vina in njihove suhomesnate izdelke.

Sledil je še obisk družinskega posestva Veralda, ki obdeluje 40 ha vinogradov in oljk. Uspešno kombinirajo obe kmetijski panogi. Tudi degustacija je bila kombinacija pokušnje oljčnih olj, njihovih vin in domačega pršuta.

Polni lepih vtisov in novega znanja smo se odpravili proti Sloveniji, kjer smo se v kraju Šmarje okrepcali še z značilno primorsko mineštro Bobiči. Pot domov je minila v veselem vzdušju in se končala z odločitvijo, da je podobne ekskurzije treba še kdaj ponoviti.

*Ivanka Čeh*

## »Vitomarški norci – pacienti«

Odrasla gledališka skupina KUD Vitomarci se je letos predstavila s komedijo **NORCI PRED AMBULANTO ali PACIENTI V ČAKALNICI**, ki sem jo sam po gledališki predlogi Andreja Jelačina priredil in tudi režiral. Gostovali smo že po večjem delu Slovenskih goric, se podali na tridnevno gostovanje po Posavju in sodelovali tudi na Poletnih gledaliških večerih v Kopru. Udeležili smo se Srečanja odraslih gledaliških

skupin in se kot ena izmed štirih skupin uvrstili na Območno srečanje gledaliških skupin SV Slovenije, ki je letos potekalo v Lenartu v Slovenskih goricah. Prejeli smo naslednjo oceno naše predstave:

*"Preprosto izhodišče besedila vitomarška skupina naplete v zelo zabavno ter dinamično predstavo. Generacijsko mešan ansambel se na preprosto zastavljeni scenografiji ter primerno izbrani kostumografiji zelo*

*dobro znajde ter suvereno in igralsko spontano niza prizor za prizorom.*

*Dramaturški lok predstave je jasno izpeljan, kolikor to pač dopušča tekst, ki sicer korektno pelje glavno zgodbo in zaplet predstave, a se zdi, da vseeno ponuja premalo pravega materiala za dramaturško bolj dodelane karakterne lastnosti likov in sporočilnost celotne predstave.*

*Dobra popestritev predstave so igralski vložki Milana Černela, ki v*

treh različnih vlogah odlično zareže v dogajanje ter s svojo odrsko prezenco pomaga pri razigravanju celotne igralske ekipe.

**Posebno priznanje prejme Milan Černel, ki v treh različnih vlogah v predstavi Norce pred ambulanto ali Paciente v čakalnici, pokaže veliko gledališkega občutka za dinamiko odrskega dogajanja in natančno igralsko transformacijo. Pri tem je govorno artikuliran, tudi duhovit in gledališko iznajdljiv.**

Glede na videno, ima ta skupina še veliko gledališkega potenciala, ki ga bo tudi v prihodnosti znala izkoristiti za nova in vredna gledališka doživetja."

Miha Golob



Vitomarški igralci — »Norci pred ambulanto«

Člani Odrasle gledališke skupine KUD Vitomarci smo zadovoljni z oceno, saj pri nastajanju predstave in tudi pri posameznih ponovitvah resnično uživamo. Čeprav včasih pridejo tudi trenutki, ko se malo »grdo«

gledamo, se na vse to hitro pozabi. Kot režiser bi se za sodelovanje in prijateljstvo rad zahvalil celotni ekipi: damicam Petri, Lauri, Lei, Mimi in Danici, gospodičem Kristijanu, Damirju in Tomažu. Vsekakor pa ne

smem pozabiti tistih, ki nam pomagajo v ozadju, zato zahvala tudi Andreji, Jani, Nataši, Tadeju in Srečku ter vsem našim domačim.

Milan Černel

## šola/vrtec

### Končna ekskurzija prve triade

V četrtek, 12. 6. 2014, so imeli učenci prve triade zaključno ekskurzijo v Olimje. Nekaj utrinkov z ekskurzije



Klicanje čarovnice



Na kmetiji Mraz



*Krmljenje lam*



*Košute jedo iz rok*

### Športni dan

V mesecu maju smo imeli športni dan. V šolo sem prinesel športno opremo. Z učiteljicami smo šli v Müže. Tam smo se najprej razgibali. Potem smo tekli na 300 metrov. Bil sem prvi in zato prejel pet točk. Po končanem teku smo šli v šolo, kjer smo malicali. Zatem smo metali žogico v daljino. Spet sem dobil pet točk. Nazadnje smo še skakali v daljino. Tudi tu sem osvojil vse možne točke. Točke so se seštele. Prejel sem vseh petnajst točk in tako osvojil prvo mesto, za kar sem prejel priznanje.

To je bil zame najlepši dan.

*Iztok Toš, 2. b*

### Moj najljubši dogodek v šoli

Z veseljem se spominjam dogodka, ko smo se lahko sankali po ta zadnji plati.

Zapadlo je veliko snega. Začelo je deževati in stisnil je hud mraz. Dež je zmrzoval. Nastajal je žled. Vsa okolica je postala zaledenela. Na snegu se je naredila debela skorja. »Uau, ne bomo potrebovali sank. Kar po ta zadnji bo šlo.«

Zapodili smo se na vrh hriba. Vsak se je kar brez sank spustil po hribu navzdol. Od velikega navdušenja smo vsi vriskali. Rekreativni odmor na snegu je prehitro minil. Premraženi do kosti smo se odpravili na toplo in dali sušit oblačila.

Skozi okno smo opazovali okolico in premražene ptičke.

*Nejc Vršič, 2. b*

### Športni dan

Pred kratkim smo v šoli imeli športni dan. Imeli smo testiranje za športno-vzgojni karton. Pri testiranju smo imeli več različnih panog. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo delali veso v zgibi.

Po končanem testiranju smo se do odhoda domov igrali.

*Filip Gomzi, 2. b*

### Športni dan

Učiteljica nam je povedala, da bomo imeli športni dan. Tega dne sem se zelo veselil. Imeli smo več športnih panog. Najbolj všeč mi je bil kros, kjer sem zasedel 14. mesto.

*Sašo Kirn Malek, 2. b*

### Atletski troboj

Zjutraj smo se zbrali v razredu. Oblekli smo se v športno opremo in se odpravili v Müže. Tekmovali smo v krosu. Po končanem teku smo se vrnili na igrišče, kjer smo imeli tekmovanje v metu žogice. Nazadnje smo v telovadnici skakali v daljino.

Bil je čudovit športni dan.

*Žiga Žmavc, 2. b*

**Smo ekošola**

Učenci naše šole sodelujemo v zbiralnih akcijah. Zbiramo zamaške, baterije in papir. Ob šoli imamo zeliščni vrt, za katerega vsak dan skrbimo. Na njem raste veliko rastlin. Poznam meliso, sivko, špinačo in uhljevko. Dala nam ga je gospa Vida Toš, ki je nekoč poučevala na naši šoli.

*Nina Toš, 2. b*

**Drsanje**

Zjutraj smo se zbrali v šoli. V nahrbtnike smo si dali malico. Okrog 8. ure smo se z avtobusom odpeljali v Maribor do ledne dvorane. Tam smo si izposodili drsalke. Jaz sem prvič z drsalkami stopila na led, zato so mi učiteljica in sošolke malo pomagale. Kar nekajkrat sem padla, ampak čez čas mi je šlo vedno boljše. Na drsalkah sem zelo uživala. Čas je hitro minil in odpravili smo se na avtobus, ki nas je odpeljal proti šoli.

Ta športni dan mi bo za vedno ostal v lepem spominu.

*Danijela Pučko, 2. b*

**Pri zobozdravniku**

Nekega dne sva z mamico odšli k zobozdravnici. Dala sem zdravstveno izkaznico in počakala v čakalnici. Potem sem šla v ordinacijo in zobozdravnica mi je pregledala zobe. Rekla je, da si jih pridno umivam. Bila sem zadovoljna.

Nekega dne sem jedla sladkarije in začel me je boleti zob. Šla sem k zobozdravnici, ki mi je zobizpulila. Težko sem govorila. Bila sem zadovoljna, ker me zob ni več bolel.

*Amadeja Duh, 2. b*

**Moj ati**

Mojemu atiju je ime Simon. Živi v Lenartu. Je moj sosed. Vsako jutro me pelje v šolo v Vitomarce. Večkrat spim pri njem. V dnevni sobi gledam televizor in se igram. Na balkonu se pogovarjamo. Ati ima zajca. Včasih ga pobožam. Atija rada obiščem.

*Larisa Megla, 1. b*

**Moj rojstni dan**

V mesecu aprilu sem praznoval rojstni dan. Naredil sem vabila za zabavo in jih razdelil prijateljem. Mama je spekla pecivo in pripravila vse za zabavo. Ata je na žaru spekel hrenovke in čevapčiče. Prišli so prijatelji in prinesli darila. Igrali smo nogomet, se vozili s traktorji, skakali po trampolinu, se šli igro Lov na zaklad in še nekatere druge. Za rojstni dan sem dobil torto. Na torti je bila sveča s številko sedem.

*Domen Kokol, 1. b*

**Delavnice v 5. b-razredu**

*Naša letala*



*Peka palačink*

## Plavalni tečaj

Na plavalnem tečaju sem se naučil plavati. V petek smo plavali za oceno. Preplavati smo morali 25 metrov. Ves naš razred je dobil zlatega konjička. Učitelj je v vodo vrgel plovec in mi smo ga morali pobrati. Nato smo še plavali mrtveca.

Bilo mi je zelo zabavno, saj sem se naučil plavati.

*Sašo Nedelko, 3. b*

Plavalni tečaj je potekal od 26. do 30. maja 2014. Vsako jutro smo pred šolo čakali na avtobus. Po nas je prišel okrog 8.20 uri. Na avtobusu so bili že nekateri naši sosošolci in dva plavalna učitelja, ki jima je bilo ime Miha in Andrej. Ko smo prišli do Bioterm Mala Nedelja, smo se izkrcali in šli noter. Najprej smo se preoblekli v kopalke. Plavalna učitelja sta nas pred odhodom v vodo poslala pod prho. V petek se je vse lepo končalo.

*Ana Marija Roškar, 3. b*

Na plavalnem smo se učili žabico, mrtveca in druge zanimive stvari. Naš učitelj je bil Andrej. Zadnji dan smo plavali za oceno. Dobil sem pet, česar sem bil zelo vesel.

*Luka Pečnik, 3. b*

Na plavalni tečaj smo hodili od 26. do 30. maja 2014. Tam smo imeli dve malici. Nekateri sprva še niso znali plavati. Najprej smo imeli vaje ob bazenu, nato pa še v njem. Plavali smo kravl, žabico in drseli po vodi. V vodo smo tudi skakali, nato pa šli domov.

*Žiga Krepša, 3. b*

Mama me je zjutraj zbudila. Ko sem se oblekla in umila, me je mama peljala v šolo. Najprej smo bili v varstvu, nato smo dobili malico, ki smo si jo nesli zraven v terme. Ko smo se obuli in oblekli, smo pred šolo čakali avtobus. Na avtobusu so bili učitelji in učenci iz matične šole. Ko smo prišli v toplice, smo si oblekli kopalke, vzeli brisače, očala in plavalne kape. Tam smo se učili plavati kravl, žabico, ribico in mrtveca. V bazenu smo bili štiri ure. V odmoru smo imeli malico in počitek. Čeprav bi mi še ostali, smo morali na avtobus, ki nas je odpeljal domov.

*Melani Matjašič, 3. b*

Zjutraj sem se oblekel v kopalke. Ati me je odpeljal v šolo. Potem smo počakali na avtobus, enkrat celo tri četrt ure. Do Bioterm Mala Nedelja smo se vozili pol ure. Tam smo se najprej razgibali od glave do pet. Nato smo šli v bazene, kjer smo vadili plavanje. Ob 10.30 uri je bila malica, najprej smo se morali obrisati, šele nato smo jedli. Po malici smo spet plavali. Po plavanju smo se preoblekli in odšli na avtobus. Vse vitomarške otroke smo razvozili domov. Tako se je končalo vseh pet dni.

*Nick Gavez, 3. b*

V ponedeljek, 26. 5. 2014, smo bili na plavalnem tečaju. Z avtobusom smo se odpeljali v Malo Nedeljo. Tam smo si v garderobi oblekli kopalke. Prišli so trije učitelji Miha, Andrej in Oto, ki so nas učili plavati. Plavali smo kravl in žabico. Tako se je dan končal.

*Eva Vogrin, 3. b*

Na plavalnem tečaju je bilo čudovito. Tam smo skakali v vodo in metali žogo na koš v vodi. Jaz sem bil pri učitelju Andreju.

*Nino Pečnik, 3. b*

Prejšnji teden smo imeli plavalni tečaj v Biotermah Mala Nedelja.

Zjutraj smo se najprej zbrali v šoli. Tam nam je učiteljica razdelila malico. Nato smo se z avtobusom odpeljali v terme. Najprej smo se preoblekli v kopalke. Z učiteljico in s plavalnim učiteljem smo odšli v bazen. Naučili smo se zadržati sapo pod vodo, potapljati in plavati.

Najbolj mi je bilo všeč, da nismo imeli domačih nalog in pouka.

*Tine Pečar, 3. b*



V ponedeljek, 26. 5. 2014, sem bila na plavalnem tečaju. Z avtobusom smo se peljali v toplice Mala Nedelja. Tam smo z učiteljem šli v olimpijski bazen. Učili smo se plavati. Tja smo hodili vsak dan. V šoli smo dobili malico in jo v toplicah pojedli. V petek, 30. 5. 2014, smo imeli plavanje za oceno.

Na plavalnem tečaju smo se imeli lepo.

*Nika Ilešič, 3. b*

Od ponedeljka, 26. 5. 2014, do petka, 30. 5. 2014, smo učenci 3. a in 3. b razreda imeli plavalni tečaj.

Učitelja plavanja sta bila Miha in Andrej. Bila sta zelo prijazna. Učili smo se pravilnega plavanja. Bilo je zelo zabavno.

*Vanessa Repič, 3. b*

### Opravičilo učencem in učiteljici 1. razreda

Žal so nam fotografije likovnih izdelkov učencev iz prvega razreda izpadle iz velikonočne številke Novic, zato jih objavljamo v tej. Za napako se opravičujemo!

*Uredniški odbor*



*Pustna šema, Sara Krepša, 1. b*



*Pustna šema, Lana Lovrenčič, 1. b*



*Krompirjev odtis, Taja Pučko, 1. b, in  
Aneja Grnjak, 1. b*



*Praskanka, Sara Krepša, 1. b*



*Kurent, Taja Pučko, 1. b*



*Praskanka, Taja Pučko, 1. b*



*Praskanka, Aneja Grnjak, 1. b*



*Ivanjščice, Domen Kokol, Gašper  
Hanžel, Gašper Meglič 1. b*



*Praskanka, Domen Kokol, 1. b*

**Moj najljubši dogodek – sveto obhajilo**

Moj najljubši dogodek je bil v nedeljo, 1. 6. 2014, ko sem imela sveto obhajilo. Zjutraj sem se morala že zelo hitro zbuditi, saj sem se morala pripraviti. Bila sem zelo vznemirjena. Ko smo se odpravili od doma, smo se najprej odpeljali do cerkve. Tam je že bilo polno ljudi. Vsi sošolci smo bili vsi zelo lepo oblečeni in tudi v velikem pričakovanju. Ko je ura odbila 10, se je začela maša, ki je trajala zelo dolgo. Po maši smo se odpeljali v gostilno Švarc, kjer smo bili nekje do sedme ure zvečer. Dan je prehitro minil, a sem se imela zelo lepo.

*Mojca Šilak, 4. b*

**Najljubša igra**

Sva Adriana in Nika. Najina najljubša igra je Minecraft. V tej igri je vse sestavljeno iz različnih kock. Sestavili sva že hišo, kmetijo, trgovine, zraven pa dodali tudi različne živali. Ta igra nama je tako všeč, da jo skupaj igrava vsak dan.

*Adriana Draškovič, Nika Meglič, 4. b*

**Športni dan**

V soboto, 10. maja 2014, smo imeli športni dan. Tekmovali smo v krosu, v skoku v daljino in v metu žogice v daljavo. Tekmovanje smo izvajali po posameznih razredih. V krosu sem se zelo dobro odrezal. Bil sem drugi. Prvi je bil Miha, ki je tako hiter, da ga ne morem nikoli prehiteti. Za naše dosežke na športnem dnevu smo prejeli diplome. Diplome sem bil zelo vesel. Doma sem jo dal v okvir in jo obesil na zid v svoji sobi.

*Luka SotoVargas, 4. b*

**Sršen**

Bil je en sršen,  
ki si je predstavljal,  
da je »supermen«.  
In začel je peti o svoji teti Meti.  
Pridružila se mu je še suha muha,  
škrat Copat, Taček Kolaček,  
še ena resnica, zraven nje pa plenica,  
krt Črt, stok Rok in Mica bradavica,  
ki je zapela:  
»Bil je en sršen,  
ki si je predstavljal, da je supermen...«

*Tristan Berlak, 4. b*

**Vreme**

Vreme je sončno in oblačno,  
včasih se zdi, kot da je lačno.  
Ko se zbudi, nas razvedri  
in ko se stemni, niti besede več ni.

*Sanja Ilešič,  
Nika Meglič, 4. b*

**Poletje**

Poletje je zelo lep,  
vroč čas,  
ki bogato obdari s soncem.  
Sladoleđ si kupimo  
in z veseljem ga polizemo.  
V bazen z veseljem skočimo,  
ker radi se zmočimo.

*Mojca, Sanja,  
Nika, Adriana, 4. b*

**Športni dan**

Športni dan je res enkratno,  
čisto prav imajo vsi.  
Tam se skače, hodi, teče  
in podi za žogami. Ko pa konec je  
stvari, se vsem domov mudi.

*Larisa Čuček, 4. b*

**Čriček**

Nekoč živel je čriček,  
se mi zdi.  
Našel sem ga na njivi  
med jagodami.  
Dal sem ga na stran  
in še zdaj živi.

*Timotej Zorko, 4. b*



*Zaključna ekskurzija*

**Rdeča kapica**

Jaz sem Rdeča kapica,  
mala zlata deklica,  
rada s punčko se igram,  
k babici že sama znam.  
Rada pojem, se vrtim,  
skačem in se smejim,  
v šoli dobro se učim.

In kako mi je ime,  
bi radi vedeli?  
Vsak, ki me pozna,  
pravi mi Rdeča kapica.

*Lara Kramberger, 5. b*

**Miška si kuje srečo**

(nadaljevanje)

Miška je odšla. Ko je prišla domov, je naenkrat postala zelo vesela. Zvečer je dala srečo na okensko polico in šla spat. Zjutraj je opazila, da sreče na okenski polici ni več, zato je postala žalostna. Spet je šla h kovaču, ki je delal podkev. Kovač ji je dal še eno drobtinico železa. Začela je delati. Srečo je delala le zase. Naredila si jo je, se zahvalila kovaču in odšla domov. Od takrat je bila srečna.

*Melani Matjašič, 3. b*

Nekoč si je miška skovala srečo. Na njen rojstni dan se je zgodilo nekaj neverjetnega. Miška je zelo zrasla. Ni bila več drobcena in plašljiva. Postala je prava miš. Nekega dne se je iz oči v oči srečala z mačkom. Vedno je od strahu otrpnila, sedaj pa pogumno zbežala v luknjico. Bila je ponosna in srečna, saj je muc ni pojedel.

*Tine Pečar, 3. b*

Miška je šla po svetu. Košček sreče si je vtaknila v žep in šla na vlak za Maribor. Naslednji dan je imela rojstni dan. S praznovanjem je začela ob polnoči. Na praznovanje so prišli lisica, medved, veverica, podlasica in njeni sorodniki. Kupili so ji tako veliko torto, da jo še danes jedo.

*Žiga Krepša, 3. b***Resna vila**

Pred davnimi časi je v dolini v gozdu živela resna vila. Imela je sedem sinov in osem hčera. Ime ji je bilo Naja. Po poklicu je bila šivilja. Ko so sinovi in hčere zrasli, so odšli po svetu. Naja je ostala sama. Nekega dne si je zlomila nogo in njenega klica na pomoč ni eno leto slišal nihče. Po enem letu jo je slišala hčerka, ki ji je povila nogo in živela z njo v hišici, dokler si ni opomogla. Nato je odšla in se ni več zmenila za nikogar. Nikoli več ni videla sinov in hčera.

*Melani Matjašič, 3. b***Moje prvomajske počitnice**

Pred počitnicami sem zbolel, zato sem večino počitnic preležal. Pil sem veliko čaja in počival. Zelo sem kašljal in bolelo me je grlo. Ko sem si opomogel, mi je mama dovolila, da sva se z Dannyem vozila z njegovim motornim kolesom. Komaj čakam na naslednje.

*Tine Pečar, 3. b***Moje počitnice**

Minile so prvomajske počitnice. V ponedeljek je bil prvi dan mojih najljubših počitnic. Zjutraj sem šla k babici, ker sta očka in mama morala v službo. Z menoj je šel tudi bratec Žan. Z bratcem in babičino muco smo si metali mucino žogo. Ob 8.30 uri smo imeli zajtrk. Po zajtrku sem se oblekla, nato pa smo se dalje igrali. Okrog 11.00 ure smo imeli malico, nato sva se z Žanom vozila s kolesi. Ob 13.30 uri je prišla mama in imeli smo kosilo. Ko je mama odšla nazaj v službo, sva se z Žanom igrala Človek ne jezi se. Okrog 15.30 ure je prišel iz službe boter. Po koncu službe je prišla mama po naju z Žanom in odšli smo domov. V torek je bilo približno enako, le da sva z Žanom prespala pri babici. V sredo smo babičino muco peljali na sterilizacijo. Potem smo šli k babici. Tam naju je že čakala mama, da smo šli domov. V sredo sem šla zgodaj spat, saj smo v četrtek šli na birmo. Na birmi se mi je zgodilo veliko lepega.

*Vanessa Repič, 3. b*

**Uživanje v naravi**

Prišlo je jutro. Leon se je oblekel, nekaj malega pojedel in šel nazaj v sobo. Ni vedel, kaj naj počne. Ulegel se je in razmišljal. Čez nekaj časa se je spomnil na svojega zmaja. Poklical je prijatelja Toma in ga vprašal, če bi se z njegovim zmajem igrala. Tom je bil takoj za to. Ko sta prišla na hribček, sta ga spustila. Zmaj je poletel. Pridružila se jima je skupina otrok iz vasi. Sonce se je lesketalo in ptički so peli. Nazadnje se je pridružil še stric Matic. Zraven njega pa je pritekel pes Polde. Ko se je veter umiril, se je tudi zmaj spustil na vejo, ki je Leon ni dosegel. Za pomoč je prosil strica Matica. Stric Matic je potegnil zmaja z veje. Leon je bil zelo žalosten, ker se je zmaj strgal. Potem se je nečesa domislil. Naredil je novega zmaja. Ko sta s prijateljem Tomom dokončala zmaja, se je Leon razveselil.

*Ana Marija Roškar, 3. b*

**Zmaj**

Danes je bil zelo sončen dan.

Ko je Jure prišel iz šole, se je preoblekel in vzela papirnatega zmaja. Nato je odšel ven. Zunaj ga je čakal prijatelj Jaka. Jaka je bil Jureta zelo vesel. Ko ga je zagledal, mu je pomahal. Šla sta spuščat zmaja. Nato so prišli Luka, Nina, Manca, Timotej, Nino, oče Franc in pes Riki. Ko se je Juretu in Jaku zmaj zapletel na drevo, sta bila žalostna. Prišel je oče Franc in zmaja potegnil z drevesa. Zmaj je bil poškodovan. Jure si je zamislil, da lahko naredi drugega zmaja.

Ta dan je bil zelo lep in tudi zelo aktiven.

*Žiga Krepša, 3. b*

**Jure in zmaj**

Nekega dne se je Jure domislil, da bo šel spuščat zmaja.

Odločil se je, da si ga naredi. Zanj je potreboval škarje, lepilo in vrvico. Šel je ven, tisti trenutek pa je ravno pritekel prijatelj Žiga. Jure se je domislil, da bi povabila vse otroke. Nato so vsi spuščali zmaja. Naenkrat se je zmaj zapletel v drevo. Jure in Žiga sta bila žalostna. Šla sta po strica Boruta. Borut je zmaja odvezal. Jure je bil zelo vesel. Potem se je spomnil, da lahko naredi novega zmaja. Naredil si je drugega. Tudi Tinka, Jana, Sašo in Nick so si naredili zmaja.

Potem so jih vsi veselo spuščali.

*Eva Vogrin, 3. b*

**Janov zmaj**

Nekega toplega jutra, ko je pihljal vetrič ...

Nekega toplega jutra, ko je pihljal vetrič, se je deček Jan odločil, da gre spuščat zmaja. Pospravil je igrače, vzela zmaja in odhitel na travnik. Ravno, ko je odhajal, je pred vrata stopil njegov sošolec Gašper. Jan je čisto pozabil, da danes pride k njemu na obisk. Bilo ga je sram, da je pozabil. Gašperja je vprašal, če gresta spuščat zmaja. Gašperju je bilo všeč in odšla sta po druge prijatelje. In vsi so prišli. Prijatelji so občudovali Janovega zmaja. Gašper je vprašal Jana, če lahko tudi on poskusi. Jan mu je dal vrvico, a naenkrat je zapihal močan veter in zmaja je odpihnilo na drevo. Na srečo je bil zraven očka Janez, ki je zmaja povlekel z drevesa. Rekel jima je, da morata drugič bolj paziti. Zmaj se je strgal. Jan se je domislil, da lahko naredi novega.

In ta zmaj je bil veliko boljši od prejšnjega.

*Vanessa Repič, 3. b*

**Popravljalnica igrač na našem dvorišču**

V naši popravljalnici se popravljajo igrače. Igrače popravlja dedek. Popravlja lesene konjičke, punčke, helikopterje, plišaste igrače ...

Nekega dne je stric Damjan vprašal, ali bi mu zakrpal medvedka. Dedek mu je obljubil, da ga bo. Stric Damjan je odšel. Dedek je vzela šivanko in nit, nato pa počasi začel krpati. Krpal ga je 30 minut. Stric je čez eno uro prišel po medvedka. Dedek je pohvalil, mu plačal in vsi smo srečno živeli do konca svojih dni.

*Vanessa Repič, 3. b*

**Srnjaček Bambi**

Nekoč sta živela srna in srnjak. Imela sta mladička, ki mu je bilo ime Bambi. Vsako jutro so šli na pašo na lepo jaso. Bambi se je tam rad igral. Tekal je za metuljčki in čebelicami. Nekega dne pa se je izgubil, ker je šel predaleč v gozd. Tam je srečal nesramnega volka. Ta ga je hotel imeti za večerjo. Pripovedoval je Bambiju, kje raste zelo lepa detelja. Bambi mu ni verjel in je stekel dalje. Ustavil se je pod hrastom. Na hrastu je živela veverica. Ko je slišala Bambija jokati, mu je priskočila na pomoč. Spraševala ga je, zakaj joka. Povedal je, da se je izgubil. Veverica mu je pomagala. Skočila je na hrast in opazovala, če bi kje videla njegove starše. Nikjer jih ni bilo. Hotela mu je povedati, a se je Bambi že pogovarjal z zajcem. Tudi zajec mu je hotel pomagati. Ker ga je včasih videl s starši na jasi, je hitro stekel tja. Tam je zagledal, kako srna in srnjak iščeta svojega mladička. Povedal jima je, kje ga lahko najmeta. Vsa vesela sta odhitela za njim. Ko so se srečali pod hrastom, so bili zelo srečni. Zahvalili so se veverici in zajcu. Od takrat pazijo, da ne bi nikjer srečali volka. Še zdaj se pasejo na jasi, če jih niso že ugnali lovci.

Laura Zorec, 5. b

**Svet nekoč in danes**

O življenju nekoč ne vem veliko, saj me takrat še ni bilo na svetu. Vem le to, kar so mi povedali starši in stari starši ter učitelji v šoli.

Življenje nekoč je bilo kljub težkemu delu in pomanjkanju materialnih dobrin bolj mirno in lepo. Ljudje so imeli vrednote, ki jih današnja družba tepta in pozablja.

Večino hrane so nekoč družine pridelale doma na vrtu in njivi ter tako uživale zdravo hrano. Danes le malo ljudi pridelava hrano doma, saj jo kupijo v trgovinah.

Pri delu si pomagamo z modernimi gospodinjskimi aparati ter različnimi stroji. Včasih je bilo vse delo opravljeno ročno s pomočjo preprostega orodja.

Nam otrokom je danes veliko lepše, saj nam nič ne manjka. Imamo lepa oblačila, obutev, svoje sobe, računalnike, televizije in mobilne telefone. Nekoč pa so otroci morali trdo delati. Imeli so le malo časa za igro. Oblečeni so bili v zakrpana in premajhna oblačila.

Danes si ne znamo več predstavljati življenja brez avtomobilov in drugih dobrin.

Nekoč so se ljudje veliko družili, si pomagali in se skupaj veselili. Danes pa večino časa preživimo pred televizijo, računalnikom, v službah in šolah. Zato nam zmanjkuje časa za bližnje. Vsi samo hitimo in se ne zavedamo, kako hitro teče čas.

Naše življenje je v primerjavi z življenjem nekoč na nekaterih področjih boljše, na nekaterih pa tudi slabše.

Lara Kramberger, 5. b

**MOJA DOMOVINA**

Moja rodna domovina,  
pokrajina si fina.

Slovenija, ta tvoja politika  
najslabša je kritika.

Moja domovina in tvoje lepote  
prekosijo vse druge sirote.

Pri nas beli so lipicanci,  
v žepih žvenketajo kovanci.

Imamo naravne podzemne jame,  
v nje hodijo še italijanske dame.

So na naših ozemljih pustošili Turki,  
so na njivah zrasli slovenske kvalitete murki<sup>1</sup>.

Je bil Prešeren najboljši pisatelj?

Zavidal poezije bi mu vsak skladatelj.

V srcih plamen slovesa gori,  
se v državi vsak gasilec, policaj bori.

Se tepejo, ubijajo,  
a se v sebi od žalosti zvijajo.

Naša dežela je s snegom prekrita,  
reke, znamenja vsa so zakrita.

So v Sloveniji kulture stare,  
glasbeniki spet igrajo kitare.

Pri nas so lepe ženice,  
vse pečejo dobre potice.

Znana in oboževana je prekmurska  
gibanica,

za vse je prava sladica.

V Primorju so lepe plaže,  
pred dvori glavne straže.

Smo vsi ponosni Slovenci,  
tu živijo tudi Nemci.

Triglav stoji ponosno,  
visoko in trdoglavo.

Zastava je modra, rdeča in bela,

na njo je ponosna SLOVENIJA cela.

So pri nas dišeče rože,

imamo tudi čedne može.

Igramo radi nogomet,  
z njim vsak moški je zadet.

V politiki je davek,  
ljudem daje opravek.

Pri nas le redka je revščina,  
bogati jezik je ta slovenščina.

Pri nas sta hodila Ciril in Metod,  
dežela je dobila božjih dobrot.

Vsak ponosen je na nas,  
sliši se naš glas v deveto vas.

Čprav imamo v državi denarne  
probleme,

imamo v krvi bojne gene.

Slovenija, vsak te ima rad,  
pa naj bo to star ali mlad.

Tina Brotšnajder, 8. b

<sup>1</sup> kumare

### Zaključek šolskega leta

Začelo se je koledarsko poletje, z njim pa tudi zaslužene počitnice. Tudi na POŠ Vitomarci smo končali s šolskimi obveznostmi in se podajamo počitniškim dogodivščinam naproti. Zato smo se v torek, 24. junija 2014, z zaključno prireditvijo poslovili od šolskih klopi. Obeležili smo tudi 23. rojstni dan naše države.

Dragi starši v vaše varstvo vam predajamo naše/vaše otroke. Koristno preživite čas z njimi in nam jih zdrave, spočite in polne energije vrnite 1. septembra.

Ne pozabite na jesensko prireditev Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo (narodne in narodno-zabavne pesmi). Spodbujajte jih, naj se pripravljajo nanjo, saj bomo tako lahko septembra prireditev uspešno izpeljali.

Če bi se še kdo izmed otrok odločil, da bi še rad nastopal na tej prireditvi, mi to, prosim, sporočite. Zraven mi sporočite naslov pesmi in izvajalca.

Lep počitniški pozdrav in nasvidenje do septembra!

*Marjana Gomzi, vodja POŠ Vitomarci*

Predstavljamo vam nekaj utrinkov z zaključne prireditve.



*Tretješolci razmišljajo o domovini*



*Balončki – 5. razred*



*Sladkosned – drugi razred*



*Ples 5. in 6. razreda*



*Letos smo se zabavali pri angleščini*



*Mladi glasbeniki, 4. razred*



Otroški pevski zbor

## župnija

## Urejanje okolice cerkve

V poletnih dneh, ki niso nič kaj poletni, smo v župniji Sv. Andraž začeli z urejanjem okolice cerkve. V nekaj delovnih akcijah, ki se jih je prostovoljno udeležilo včasih več, včasih pa tudi manj delavcev, nam je uspelo pripraviti površine za asfaltiranje parkirnih prostorov pred garažo in Župnijsko Karitas ter zamenjati več kot polovico robnikov ob že asfaltnih površinah pred cerkvijo. Z zamenjavo robnikov smo hkrati zmanjšali in preoblikovali prostor okrog lipe in s tem pridobili več prostora za nemoten potek prometa na tem območju. Na pobudo g. Ivana Šileca se je razši-



Delovna ekipa pri urejanju okolice cerkve



Priprava terena pri spomeniku talcem

ril tudi cestni priključek pri spomeniku talcev, ki ga vsi uporabljamo. Naj poudarim, da nam brez občine Sv. Andraž v Slov. goricah vse to ne bi uspelo, saj je financirala nabavo robnikov, prav tako bo financirala preplastitev vseh asfaltnih površin okrog cerkve ter parkirnih prostorov pred garažo in Župnijsko Karitas. V zameno je župnija občini podelila služnost vožnje in hoje po cesti, ki pelje mimo cerkve in bara Šilec. Omenjeno je še en dokaz več, da je z medsebojnim sodelovanjem mogoče veliko narediti.

Iskre Bog, povrni vsem prostovolj-



Priprava podlage za asfaltiranje parkirišča



Tudi dež jih ni pregnal

cem, ki so se udeležili delovnih akcij, g. Mirku Danku, ki je bil vodja delovnih akcij, občini, g. županu Franciju Krepšu, in občinskemu svetu.

Janko Babič,  
župnijski upravitelj

**Začetek novega veroučnega leta:** z veroukom bomo letos predvidoma začeli po 20. septembru. Natančen urnik verouka bomo sporočili v septembrskem Andrejevem zvonu.

## Muzej starega kovaškega in kmečkega orodja pri Gomzijevih v Novincih

Ljudje večkrat pozabljamo ali niti ne vemo, koliko pomembne zgodovine premore naše domače okolje, čeprav je morda le streljaj od nas. Pri Gomzijevih v Novincih je za ogled na voljo muzej starega kovaškega in kmečkega orodja, ki nam marsikaj pove o kovaškem delu in tudi o takratnem življenju vaščanov.

Lastnik kovačije je bil Alojz Šalamun (1913–1991). Za kovača se je izučil v Veržaju, nato je opravil še mojstrski izpit leta 1946 v Mariboru (mojstrsko spričevalo je na ogled v muzeju). Za časa vojne je bil tudi kovač na prisilnem delu v Nemčiji. Sicer je v domači delavnici bilo največ dela z izdelavo burkel, s podkovanjem konjev, z izdelavo in brušenjem nožev itd. Svoje izdelke je prodajal tudi na sejnih, na Katarininem na Ptuj, Lucijinem na Stari Gori in Antonovem v Cerkvjenjaku. Kovaštvo je Alojza spremljalo do smrti leta 1991, od takrat je delo v delavnici zamrlo. Zob časa jo je dodobra načel, saj ni bila deležna nobenih obnov. Pobuda za obnovitev stavbe je bila na strani Vinka in Ane Gomzi, ki sta se odločila, da delavnico temeljito



*Pogled v notranjost muzeja*

preuredita v muzej. Delavnica je bila zelo dotrajana, zato je bila porušena do tal in zgrajena na novo. Vinko Gomzi jo je z voljo in veseljem tudi do podrobnosti opremil, tako da muzej trenutno premore čez 1000 razstavnih eksponatov (razna kladiva, različni žebliji, ročni vrtalni stroj, pile, meh za podpih ognja, stružnica na nožni pogon, navojna rezila, pripomočki za podkovanje konj ...). Za hišo na

prostem je na ogled še staro kmečko orodje: mlatilnica, plug, brane, glavnik za česanje lana, kravja vprega, leseni voz in različna kolesa ter še veliko drugih predmetov. Na ogled je tudi obnovljena preša z vidno letnico 1924, ki še dobro opravlja svoje delo vsako jesen, ko se stiska grozdje.

*Alenka Omulec*

## Dejan osvojil srebrno odličje

V Beltincih v Prekmurju je od 8. do 10. maja potekalo 10. mednarodno tekmovanje harmonikarjev v organizaciji Glasbene šole Beltinci in Društva harmonikarjev Murska Sobota. Na tekmovanju je sodelovalo več kot dvesto aktivnih udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Italije, Nemčije, Avstrije, z Madžarske, iz Bosne in Hercegovine in celo iz Moldavije.

Na tem tekmovanju je že drugič sodeloval tudi moj prijatelj Dejan Pučko. Na klavirski harmoniki je igral valček Spomin na Zürich in Polko za harmoniko, na frajtonarici

pa Venček narodnih in polko Immer Unterwegs. Na tekmovanju v soboto, 10. maja 2014, je dosegel srebrno odličje na obeh harmonikah. Povedal je tudi, da je spoznal nove prijatelje iz drugih držav. Imel se je zelo lepo in bo na tem tekmovanju drugo leto spet nastopil, saj zanj to ni samo v priznanje, ampak tudi veliko zadovoljstvo. Zvoki harmonike mu pomenijo zelo veliko.

Dejan si bo sedaj privoščil kratke počitnice, nato pa bo začel s pripravami na tekmovanje v igranju na frajtonarico, ki bo potekalo v mesecu septembru v Ljubecni.

Dejan, čestitke in veliko uspehov še naprej!

*Nadja Ilešič*



*Dejan s harmoniko*



## Ročne spretnosti g. Stanka Čučka

Med potepanjem po Novincih ne moremo ostati ravnodušni ob pogledu na hišo g. Stanka in ge. Vilme, saj je obdana z rezbarijo, s figurami iz različnih materialov in rožami, za katere poskrbi ga. Vilma. G. Stanko



*Kosec žita*



*Velikonočni zajček iz slame*



*Babji mlin*

koruzo, kuhajo golaž, kolesar pa neutrudno kolesari (sicer ga poganja motor). Na ogled je t. i. »Babji mlin«, velikokrat pa so še predstavljeni stari običaji.

*Alenka Omulec*



*Neutrudni kolesar*

## Drobne zgodbe za dušo (Božo Rustja)

### VSEM UGAJATI

Oče in sin sta se odpravila z oslom na trg. Oče se je usedel na sedlo, sin pa je šel peš. Ljudje, ki so ju srečevali, so govorili: »Grozno! Močan mož jaše osla, fant pa mora hoditi.« Zato je oče sestopil s sedla, sin pa se je usedel na njegovo mesto. Toda kmalu so ljudje govorili: »Kaj ni grozno? Star človek mora hoditi, mladenič pa sedi!« Ko pa sta oba, oče in sin, zajahala osla, so se ljudje zgražali: »Poglejte, kaj ni to trpinčenje živali? Dva človeka na ubogem oslu!« Oba sta sestopila in šla peš ob oslu. Ljudje pa so modrovali: »Kako neumno! Osel nič ne nosi, človeka pa hodita ob njem.« Nikoli več nista šla z oslom na trg.

Nauk zgodbe: Vsem ustreči ni mogoče.

### POZABILA SEM

Mama je poslala hčerko v trgovino in ji strogo zabičala, naj se takoj vrne domov, ko bo nakupila stvari. Toda več kot dve uri je ni bilo. »Kje si bila toliko časa?«

»Oprosti, mama. Vem, da sem prišla pozno, toda Ani se je polomila punčka in morala sem se ustaviti, da sem ji pomagala.«

»Rada bi videla, kako si ji pomagala?«

In hčerka je v otroški nedolžnosti odgovorila: »Res ji nisem popravila polomljene punčke, a sedla sem k njej in ji pomagala jokati.«

Nauk zgodbe: Ali znamo pomagati jokati ljudem in biti blizu v njihovi bolečini?

### UMRLA JE ŽUPNIJA

V župnijo je prišel mlad župnik. Bil je poln navdušenja. Na svoje veliko razočaranje je dobil župnijo, kjer je malo ljudi prihajalo k maši in je bilo duhovno življenje zelo slabo. Šel je od hiše do hiše, a večina ljudi mu je rekla, da je cerkev preveč mrtva in ne bodo prišli. Sklical je župnijski svet in ta se je strinjal, da so kritike v precejšnji meri upravičene.

Ko so ljudje tako razglašali župnijo za mrtvo, je župnik oznanil, da jo bo naslednjo nedeljo pokopal. In v nedeljo je bila cerkev nabito polna. Sredi cerkve je stala krsta. Župnik je imel poslovilni govor. Rekel je, da je bila župnija v preteklosti zelo dejavna in mu je žal, da je v zadnjem času tako opešala in končno umrla. Potem je povabil župljane, naj gredo okrog krste in se poslovijo od župnije. Drug za drugim so z veliko radovednostjo gledali v krsto in vsak je bil presenečen, ko je v njej videl svoj obraz v ogledalu, ki ga je župnik položil na dno krste. Mnogi so bili pretreseni, mnogi jezni. Kmalu pa je vsak spoznal, da je prav njegovo nezanimanje krivo, da je župnija mrtva.

Nauk zgodbe: Ni živih, zaspanih ali mrtvih župnij, so živi, zaspani ali mrtvi župljani.

### GRADITI ZA PRIHODNOST

Živel je bogat človek, ki je rad delal dobro. Nekega dne je opazil, v kakšni revščini živi ubog tesar. Bogataš ga je poklical k sebi in mu zaupal gradnjo imenitne hiše. »Uporablaj le najzlahtnejše gradivo in delo zaupaj le najboljšim mojstrom. Nič naj ti ne bo predrago!« Rekel je še, da gre na potovanje in upa, da bo hiša končana, ko se vrne.

Tesar je spoznal v naročilu veliko priložnost. Skoparil je pri gradivu, delo je zaupal nemarnim delavcem, ki jih je slabše plačeval, njihove napake pa prekril z oblogami in barvami in kjerkoli se je dalo, je stene skrajšal in zožil.

Ko se je bogati mož vrnil, mu je tesar prinesel ključ in rekel: »Držal sem se tvojih navodil in zgradil sem tako hišo, kakršno si mi naročil.«

»Vesel sem«, je rekel bogataš. Vrnil je ključce graditelju in dejal: »Tu imaš ključce. Tvoji so. To hišo sem dal graditi zate. Poklanjam jo tebi in tvoji družini.«

V prihodnjih letih je tesar vidno obžaloval, ker je tako ogoljufal samega sebe. Govoril si je: »Ko bi bil vedel, da hišo gradim zase!«

Nauk zgodbe: Vse, kar želite, da bi ljudje dobrega vam storili, storite tudi vi njim.

Emma Ilešič

## Bor Rehak – državni prvak v breakdanceu

Bor Rehak Friš je letos končal 6. razred osnovne šole v Vitomarcih. **Star je 13 let in je mladinski državni prvak v breakdanceu in hip-hopu v kategoriji do 16 let.** Ta laskavi naziv je osvojil letos, 25. maja 2014, v Ljubljani, za kar mu čestitamo.

V prejšnji številki Novic je bil objavljen prispevek o Plesno-športnem društvu Borbreakedance, ki je bilo ustanovljeno pred enim letom – maja 2013 – z namenom promoviranja plesno-športne kulture, ki je v Sloveniji glede na druge evropske države slabo organizirana. V tej številki pa podajam najvidnejše rezultate društva v letu 2013 in Bora kot posameznika. Skupina plesno-športnega društva Borbreakdance se je v letu 2013 udeležila dogodkov in tekmovanj v raznih mestih po Sloveniji, Hrvaški, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter na

tekmovanjih na Nizozemskem (Heerelen), v Franciji (Pariz), Švici (Zürich), Italiji (Lignano) ter na Danskem v glavnem mestu Kopenhagen. Tako smo v preteklem letu lahko ponosni na vrhunske dosežke, ki so rezultat dobrega dela celotne ekipe in sodelovanja staršev.

**Najvidnejši rezultati v letu 2013 sta 1. mesto v breakdanceu in hip-hopu ekipno na evropskem prvenstvu na Nizozemskem (Heerelen) in 3. mesto v breakdanceu in hip-hopu na svetovnem prvenstvu v Kopenhagnu na Danskem.**

Bor kot posameznik je bil finalist pokala Plesne zveze Slovenije in zmagovalec na več lokalnih in meddržavnih tekmovanjih v kategoriji do 18 let.

Bravo Bor in tvoja skupina! Le tako naprej in veliko uspeha!



Bor je zaplesal tudi na srečanju z rojaki iz Nemčije

Emma Ilešič

## Program Svit lahko reši naše življenje, če se nanj odzovemo

### Zakaj bi se vključili v Program Svit?

Preventivni programi, ki se izvajajo v Sloveniji, so priložnost, da naredimo nekaj dobrega za svoje zdravje in počutje ter ne nazadnje za izboljšanje kakovosti življenja. En izmed takih programov je državni presejalni Program SVIT, ki si prizadeva za odkrivanje raka debelega črevesa ali danke v tako zgodnji fazi, da z ustrežno odstranitvijo maligne tvorbe pride do **popolne ozdravitve**. Vsekakor pa s tem vplivamo na **izboljšanje kakovosti življenja**, ki je ključnega pomena zlasti v starejšem življenjskem obdobju. V primeru, da Program Svit doseže vsaj 70 % odzivnost ciljnega prebivalstva, bi država dosegla zastavljen cilj – to je zmanjšanje obolevnosti in smrtnosti zaradi raka debelega črevesa in danke in opravičila finančni vložek. Tako bi za to boleznijo letno umrlo 200 ljudi manj, približno 300 ljudi manj pa bi letno zbolelo (spletni vir: Svit).

Program SVIT se je v dosedanji praksi (izvaja se od leta 2009) pokazal kot zelo učinkovit, predvsem zato, ker uporablja **preprost, a zelo občutljiv test za odkrivanje krvavitve v blatu, ki je neopazna s prostim očesom**. Slednje ne pomeni, da oseba ima raka, temveč je opozorilo, da je potreben temeljit pregled črevesa s kolonoskopijo<sup>1</sup>.

Šele ta pregled bo dokončno ugotovil pravo stanje in razloge za krvavitve, hkrati pa je možno ob takem diagnostičnem postopku v večini primerov tumor tudi odstraniti.

Novejše ankete udeležencev v programu, ki so opravili kolonoskopijo, kažejo na zelo majhen delež oseb, ki o tej preiskavi govorijo kot o zelo neugodni ali nevzdržni. Večina je priznala, da so pričakovali veliko hujše bolečine, kot so jih bili deležni.

### Komu je program SVIT namenjen in kako poteka?

Program SVIT je namenjen moškim in ženskam, starim med 50 in 69 let, z urejenim osnovnim zdravstvenim zavarovanjem in **ne kažejo nobenih bolezenskih znakov**. Le-ti prejmejo **vabilo v program** po pošti na

naslov stalnega bivališča. Dodatnih finančnih stroškov posameznik nima.

Ko posameznik prejme na dom vabilo, je zelo priporočljivo, da se nanj čim prej odzove (odgovori na vprašalnik!). Po vključitvi v program oseba prejme navodila in komplet za odvzem vzorca blata. Pri kakršnikoli nejasnosti se lahko obrne na osebne zdravnika ali medicinsko sestro, ki bosta po potrebi lahko poslala patro-nažno sestro na dom.

### Problemi pri izvajanju Programa SVIT – trenutno stanje

Predvsem zaradi strahu od različnih faz postopka v Programu, pa tudi zaradi vsesplošnega nezaupanja v zdravstveni sistem, je žal odzivnost ljudi v program kljub vsem ugodnostim ponekod prenizka.

Najnovejši podatki kažejo, da se je prvemu vabilu za vključitev v *Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki (Program Svit)* v lanskem letu odzvalo 56,82 % povabljenih v Podravju (spletni vir: CINDI Slovenija). Podravje skupaj s Pomurjem sodi med slabše odzivne regije v Sloveniji, zlasti nekateri njegovi deli.

V občini **Sveti Andraž v Slov. gorici** se je v letu 2013 odzvalo 44,09 % občanov s stalnim bivališčem. Na prvo vabilo za vključitev v Program SVIT se je odzvalo 41,54 % moških in 46,77 % žensk.

**Dragi prebivalci, izkoristite izziv in se odzovite na vabilo za vključitev v**

**program Svit. Poskusite dojeti vabilo kot priložnost in ne kot grožnjo. Človeško je, da nas je strah pred ugotovitvami preiskav, pa vendar vse strahove lahko odtehta misel na to, kaj bi se lahko zgodilo, če dejansko zbolimo in kako bi to vplivalo ne le na naše zdravje, temveč tudi na kakovost našega življenja in življenja naše družine.**

**Več o Programu Svit na:**

<http://www.program-svit.si/>.

*Asist. Olivera Stanojević Jerković, dr.  
med. spec.  
Koordinatorica Programa SVIT v  
Podravju*

<?> Kolonoskopija je endoskopska preiskava s kolonoskopom – upogljivo cevjo, sestavljeno iz številnih optičnih vlaken, po katerih se slika črevesne notranjosti prenaša na televizijski zaslon, kar zdravniku omogoča pregled sluznice celotnega debelega črevesa in danke. Pred pregledom je nujno, da si bolnik z ustreznimi odvajali izprazni in očisti črevo. Med kolonoskopijo lahko zdravnik polipe v črevesu tudi odstranjuje (polipektomija). Če pri preiskavi zdravnik opazi tumor, odvzame delček tkiva za preiskavo – pravimo, da je opravil biopsijo. Odvzeto tkivo pregledajo pod mikroskopom zdravniki patologi in pripravijo patohistološki izvid, ki potrdi ali ovrže sum na raka ali drugo črevesno bolezen.



DRŽAVNI PROGRAM  
PRESEJANJA IN ZGODNJEGA  
ODKRIVANJA PREDRAKAVIH  
SPREMEMB IN RAKA NA  
DEBELEM ČREVESU IN DANKI

## Nogometni turnir v Novincih

Športno društvo Rosa je tudi letos organiziralo Turnir v malem nogometu na travnatem igrišču pri Vladu Krambergerju v Novincih, ki je poskrbel za prijetno glasbo in ozvočenje. Turnir smo imeli na lepo, sončno soboto, 10. maja 2014. Sodelovalo je sedem ekip, to so bili domačini in nogometaši iz okoliških krajev. Zmagala je ekipa iz Maribora. Na koncu smo, kakor v preteklih letih, imeli priložnost pogledati, kako se pomerijo naši najmlajši nogometaši in njihovi očetje.



*Priprave na tekmo*

Seveda so mladi pokazali, kaj pomenita energija in mladostna razigranost ter brez težav zaslužno zmagali. Veselje ob prejetih pokalih je bilo veliko.

Tudi letos nam je služilo vreme, bilo je toplo in sončno, zato je bilo



*Ekipa najmlajših*

prav prijetno posedeti na klopi ali travi v senci krošenj dreves ter se ob gledanju tekme pogovoriti s prijatelji in znanci. Letos smo bili veseli dobre udeležbe ekip pa tudi navijačev in navijačic je bilo več kot prejšnja leta. Želimo si, da bi bilo tako tudi v

prihodnje in se veselimo srečanja na turnirju prihodnje pomlad.

*Stanko Fras,  
organizator turnirja*

Samo en način je, kako vzgojite otroka tako, da bo krenil po pravi poti, in sicer tako, da sami hodite po njej. *(Abraham Lincoln)*

Otroci nikoli ne marajo poslušati starejših, vendar jih vedno posnemajo. *(James Baldwin)*

Vsi ljudje so bili nekoč otroci, toda le nekateri se tega spominjajo. *(Antoine de Saint-Exupery)*

### Opravičilo za napako, ki se je prikradla v Novicah št. 47 v prispevku Občinske Novice praznujejo 15 let

Pri pregledu 15-letnega izhajanja naših Novic se je v št. 42 prikradel tiskarski škrat, in sicer v prispevku Obnova Druzovičeve kapele.

Pravilno se glasi:

Obnovo kapele sta financirali družini Olge in Janeza Druzoviča ter Zdenke in Branka Šileca in ne, kot smo napačno zapisali, družini Branka Šileca in Ludvika Krambergerja.

Za napako se opravičujemo!

*Uredniški odbor*

## 95 let Ane Muršec – naše najstarejše občanke



Ana Muršec z županom in s svojimi domačimi



Župan je nazdravil Aninim 95. letom

»Kam le čas beži, le kam se mu mudi?« Tako pravi pesem, ki je še kako resnična. Ne zdi se še dolgo, odkar smo bili pri Ani Muršec iz Vitomarcev 30, ko je pihnila 90. svečko na svoji torti življenja. V resnici je to bilo že pred petimi leti, zdi pa se, kot da bi bilo pred enim letom.

Ana kljub svojim letom še vedno preseneča z izrednim spominom. Pove marsikatero anekdoto iz njenih mladostniških let, saj se še dobro spominja vseh imen iz otroških in mladostnih let, šolskih klopi v nemški šoli, pesmi, ki so jih takrat prepevali, blatnih cest in različnih dogodkov, ki so se nekoč pripetili ob delu na kmetijah.

Ob njenem 95. rojstnem dnevu, ki ga je v krogu svojih najdražjih slavila 25. julija 2014, jo je obiskal župan Franci Krepša in z njo nazdravil, ob tem pa ji zaželel še naprej dobrega zdravja.

*Alenka Vršič*

Naj nikoli ne izdam otrokovega zaupanja, zadušim njegovega upanja ali uničim njegovih sanj.  
(Marian W. Edelman)

### Na svet so prijokali in razveselili svoje mamice:

- deček Oskar, rojen 20. 6. 2014; mamica Patricija Dolinar Šilec, Drbetinci 4 c
- deček Klemen, rojen 15. 7. 2014; mamica Martina Gomzi, Novinci 33 b
- deklica Gabriela, rojena 17. 7. 2014; mamica Vanja Gaber Krepša, Rjavci 31




### V svet tišine so odšli:

- Štefka Repič, Hvaletinci 23, rojena 24. 12. 1950, umrla 20. 4. 2014
- Jožefa Gungl, Hvaletinci 1, rojena 14. 3. 1933, umrla 13. 6. 2014



težje besede | APATIN – mesto v Bački  
PESTIS – latinsko ime za hudo nalezljivo bolezen

						avtor TONE SEVNIK	SMISEL STVARI	GOROVJE MED EVROPO IN AZIJO	NANAŠANJE ČESA NA OSTER PREDMET	DEL KLEŠČ
						GLASBENA ZVRST				
						STARA PLOŠČINSKA MERA				
						SL. PISEC (MIHA)				
						HČERIN MOŽ				
3K	OBLIKA	STROKOVNIAK ZA ORIENTALISTIČNO	AMERIŠKI IGRALEC HUNTER	KOPNO V MORJU	JAP. OBLIKA BUDIZMA KLIMAKTERU			KAREL ČAPEK		
VRSTA FOTO-APARATA								HOKEJIST MURŠAK		
ORANJE (ZASTAR.)								NAPIS NA KRIST. KRIŽU		
RDEČKASTE MORSKE RIBE								ELEKTRIČNO NABITI DELCI		
MARKO ELSNER			EMIRAT V PERZIJ ZALIVU					HOKEJIST SOTLAR		
			SL. PEDAGOGSKA REVUIA					GL. MESTO JORDANIJE		
ANGLEŠKI VEZNIK				HUDA NALEZLJIVA BOLEZEN, KUGA (LAT.)	ARHITEKT NAVIŠEK				EMIL ADAMIČ	
					PREBIVALKA IRSKE				POLJSKA BOLNIŠNICA	
3K	TIPIČNE STVARI							DEJANJE		
	REKA V HOLIVUI							AGAVI PODOBNA RASTLINA		
NEKDANJI AVSTRUŠKI SMUČAR (GUENTHER)						HRV. KNIŽ. (VLADIMIR)				
						GL. MESTO GANE				
ALJASKA (ORIG.)								SKRAJŠANA OBLIKA IMENA LARISA		
URIN GLAS								KDOR ORJE		
								IVAN PAVLOV		
RIBIŠKE VILICE					HRVAŠKA LUKA V KVARNERJU (ORIG.)					
POSTAVA					MESTO V BAČKI					

Za nagradno križanko Novic št. 47, velikonočna številka, je prispelo 5 pravih rešitev. Izžrebali smo 3 nagrajence:

- 1. nagrada:** (velike slušalke z mikrofonom + računalniška miška + brezplačna storitvena ura za popravilo računalnika v podjetju Mehatron; podarja Mehatron, Benedikt); Tone Kocmut, Vitomarci 65, Vitomarci
- 2. nagrada:** (brezplačna storitvena ura za popravilo računalnika v podjetju Mehatron; podarja Mehatron, Benedikt); Maruša Kocmut, Vitomarci 65, Vitomarci
- 3. nagrada:** (male slušalke + lučka za računalnik (vključi se jo v USB-priključek; z njo lahko osvetlite tipkovnico in še kaj); podarja Mehatron, Benedikt); Sonja Vrščič, Vitomarci 69 a, Vitomarci.

## Rešitve nagradne križanke

Rešitve križanke (celotna križanka) pošljite na naslov: **Občina Sveti Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, Nagradna križanka**. Ne pozabite pripisati svojega imena in naslova. Upoštevali bomo vse pravilne rešitve križanke, ki bodo prispеле na naš naslov **do ponedeljka, 22. septembra 2014**. Izmed pravih rešitev križanke bomo izžrebali tri dobitnike nagrad.

Nagrade so:

- 1. nagrada:** DVD iz koncerta Prifarskih muzikantov z gosti: Nocoj pa oh nocoj in knjiga dr. Dražigosta Pokorna: *Skrivnosti skritih let* (prehrana v tretjem življenjskem obdobju.); podarja Nova komunikacija d. o. o., Ljubljana;
- 2. nagrada:** domači med; podarja Branko Kovačič, s. p.; Peščeni vrh 39 a, 2236 Cerkenjak;
- 3. nagrada:** zaboj jabolk; podarja Sadjarstvo Krepša, Rjavci 31, Vitomarci.

## NEKOMERCIALNI MALI OGLAS ZA FIZIČNE OSEBE

V Novicah še vedno lahko oddate nekomercialni oglas - **do 10 besed brezplačno**. Vsebino pošljite na naslov UO Novice, Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, s pripisom "Mali oglasi" ali na [info@sv-andraz.si](mailto:info@sv-andraz.si) do 15. 9. 2014.

NOVA KOMUNIKACIJA DRUŽBA ZA MARKETING  
IN STORITVE D.O.O.  
STEGNE 7  
1000 LJUBLJANA  
Telefon: 01 500 86 36



**Branko Kavčič**  
Peščeni vrh 39/a  
2236 CERKENJAK  
Gsm: 031 435 156

## Sadjarstvo KREPŠA

Rjavci 31  
2255 Vitomarci  
GSM: 031 338 435





*KMN – ženski ekipe Cerkevňjaka in Voličine*



*KMN VITOMARCI – domača ekipa v novi opremi dosegla 4. mesto*



*Županov avtomobil – posledica zažiga*

